

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرمچل پیکه

فوق العاده کبه

- دمخترع او مکتشف د حقوقو د ملاتړ قانون
- قانون حمايت حقوق مخترع و مکتشف
- داستملاک قانون
- قانون استملاک
- دملکي خدمتونو د کار کوونکو د قانون
- تعديل مجدد پراگراف اخير ماده
- دخلورمې مادې دوروستي پراگراف
- چهارم و تعديل ماده نهم قانون
- کارکنان خدمات ملکی
- بيا تعديل او دنهمې مادې تعديل

تاریخ نشر: (۲۰) ثور سال ۱۳۹۶ هـ . ش
نمبر مسلسل: (۱۲۵۸)

د خپرېدونې په: ۱۳۹۶ هـ . ش کال د غويي د مياشتې (۲۰)
پرله پسې نمبر: (۱۲۵۸)

د امتياز خاوند: د عدليې وزارت
مسئول چلوونکي: قانونمل محمدرحيم "دقيق"
٠٧٠٠٥٨٧٤٥٧
د دفتر تيلفون: ٠٢٠٢٣١٤٢٩٨
مرستيال: نور علم ٠٧٠٠١٤٧١٧٨
مهتم: محمد جان ٠٧٤٧٦٢٧٩٣٠
وب سايت: www.moj.gov.af

قيمت (به اساس قرارداد): (٣٣) افغانی
تیراژ چاپ: (٣٠٠٠) جلد
تعداد صفحات به شمول پشتی: (١١٠) صفحه
مطبعه: پرویز
آدرس: وزارت عدليه، رياست نشرات و ارتباط عامه، سرک (١٥) وزير محمد اکبر خان (شيرپور) کابل

فرمان

رئيس جمهورى اسلامى افغانستان

در مورد توشيح مصوبات

مجلسين شوراى ملي پيرامون

قانون حمايت حقوق

مخترع و مکتشف

شماره: (۲۰۵)

تاريخ: ۱۳۹۵/۱۱/۵

ماده اول:

به تاسى از احكام جزء (۱۶) ماده

(۶۴) و فقره (۱) ماده (۹۴)

قانون اساسى افغانستان،

مصوبه شماره (۲۴۹) مؤرخ

۱۳۹۵/۸/۲۹ ولسى جرگه و مصوبه

شماره (۲۴۷) مؤرخ ۳۰/۹/۱۳۹۵

مشرانو جرگه را در مورد قانون

حمايت مخترع و مکتشف در (۴)

فصل و (۳۴) ماده، توشيح

مى دارم.

ماده دوم:

اين فرمان از تاريخ توشيح نافذ

د مخترع او مکتشف د حقوقو د

ملاتړ د قانون په اړه د ملي شوري

د مجلسينو د مصوبو د توشيح په

هکله د افغانستان اسلامي

جمهوريت د رئيس

فرمان

گڼه: (۲۰۵)

نېټه: ۱۳۹۵/۱۱/۵

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴)

مادې د (۱۶) جزء او د (۹۴) مادې د

(۱) فقرې د حکمونو له مخې، د

مخترع او مکتشف د حقوقو د ملاتړ

قانون په اړه د ولسي جرگې

د ۲۹/۸/۱۳۹۵ نېټې (۲۴۹) گڼه

مصوبه او د مشرانو جرگې

د ۳۰/۹/۱۳۹۵ نېټې (۲۴۷) گڼه

مصوبه، په (۴) فصلونو او (۳۴) مادو

کې، توشيح کوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشيح له نېټې څخه نافذ

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

۱۳۹۶/۲/۲۰

و همراه با مصوبات مجلسین شورای
ملی و متن قانون متذکره در جریده
رسمی نشر گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

او د ملي شوري د مجلسينو له مصوبو
او د نوموړي قانون له متن سره يوځای
دې په رسمي جريده کې خپور شي.

محمد اشرف غني

د افغانستان د اسلامي جمهوریت رئیس

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

۱۳۹۶/۲/۲۰

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

ولسي جرگه

مصوبه

فرمان تقينی شماره (۶۵) مؤرخ

۱۳۹۵/۵/۷ رئیس جمهوري

اسلامي افغانستان در مورد

قانون حمايت حقوق

مخترع و مکتشف

شماره: (۲۴۹)

تاریخ: ۱۳۹۵/۸/۲۹

ولسي جرگه به تاسی از حکم

ماده نودم قانون اساسی

جمهوري اسلامي افغانستان، در جلسه

عمومی مؤرخ ۱۳۹۵/۸/۲۹ خویش

فرمان تقينی شماره (۶۵) مؤرخ

۱۳۹۵/۵/۷ رئیس جمهوري اسلامي

افغانستان در مورد قانون حمايت حقوق

مخترع و مکتشف را با یک سلسله

تعديلات بداخل (۴) فصل و (۳۴)

ماده به اکثریت آرای اعضای

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

ولسي جرگه

د مخترع او مکتشف د حقوقو د

ملا تر قانون په هکله د افغانستان د

اسلامي جمهوريت د جمهور رئيس

د ۱۳۹۵ / ۵ / ۷ نېټې (۶۵)

گڼه تقينی فرمان

مصوبه

گڼه: (۲۴۹)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۸ / ۲۹

ولسي جرگې د افغانستان د اسلامي

جمهوريت د اساسي قانون د نوي يمې

مادې له درج شوي حکم سره سم، د

خپلې ۱۳۹۵ / ۸ / ۲۹ نېټې د شنبې

ورځې په عمومي غونډه کې د مخترع

او مکتشف د حقوقو د ملا تر قانون په

هکله د افغانستان د اسلامي جمهوريت،

جمهور رئيس د ۱۳۹۵ / ۵ / ۷ نېټې

(۶۵) گڼه تقينی فرمان له يو لړ

تعديلونو سره په (۴) فصلونو او (۳۴)

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

۱۳۹۶/۲/۲۰

حاضر در مجلس تصویب
نمود.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی
رئیس ولسی جرگه

مادو په دننه کې د مجلس د حاضر
وغړيو د رأيو په اکثريت تصویب کړ.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی
د ولسي جرگې رئیس

رسمي جريده

۱۳۹۶/۲/۲۰

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

مصوبه

در مورد قانون حمایت حقوق

مخترع و مکتشف

شماره: (۲۴۷)

تاریخ: ۱۳۹۵/۹/۳۰

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، مشرانو جرگه در جلسه عمومی روز سه شنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۹/۳۰ قانون حمایت حقوق مخترع و مکتشف را به اکثریت آراء تصویب نمود.

فضل هادی مسلمیار

رئیس مشرانو جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

مشرانو جرگه

د مخترع او مکتشف د حقوقو د

ملا تر قانون په هکله

مصوبه

ګڼه: (۲۴۷)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۹ / ۳۰

د افغانستان اساسي قانون دنوي یمې مادې له حکم سره سم، مشرانو جرگې د ۱۳۹۵/۹/۳۰ نېټې د سه شنبې ورځې په عمومي غونډه کې د مخترع او مکتشف د حقوقو د ملا تر قانون د رایو په اکثریت تصویب کړ.

فضل هادي مسلميار

د مشرانو جرگې رئیس

فهرست مندرجات
 قانون حمايت حقوق مخترع و مکتشف
 فصل اول
 احکام عمومي

صفحه	عنوان	ماده
۹.....	مبنى.....	ماده اول:
۹.....	اهداف.....	ماده دوم:
۹.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۱۱.....	حمايت اختراع يا اکتشاف.....	ماده چهارم:
۱۲.....	مرجع تطبيق.....	ماده پنجم:

فصل دوم

ثبت اختراع يا اکتشاف

۱۲.....	درخواست ثبت.....	ماده ششم:
۱۴.....	ضمايم درخواست ثبت.....	ماده هفتم:
۱۴.....	بررسی درخواست ثبت.....	ماده هشتم:
۱۵.....	نشر ثبت.....	ماده نهم:
۱۵.....	اختراع يا اکتشاف جديد.....	ماده دهم:
۱۶.....	انتقال يا واگذاري حق اختراع.....	ماده يازدهم:
.....	استفاده اختراع يا اکتشاف تکميلي به جای.....	ماده دوازدهم:
۱۷.....	اختراع يا اکتشاف اصلي.....	
۱۸.....	دسترسى به اسناد.....	ماده سيزدهم:

۱۸.....	ثبت تغيير در اختراع.....	ماده چهاردهم:
۱۸.....	ثبت اختراع يا اکتشاف ثبت شده در خارج.....	ماده پانزدهم:
۱۹.....	تشریح اختراع يا اکتشاف.....	ماده شانزدهم:
۲۱.....	عدم ثبت.....	ماده هفدهم:

فصل سوم

تغيير يا تکميل اختراع يا اکتشاف

۲۲.....	تغيير يا تکميل.....	ماده هجدهم:
.....	تقاضای تصدیقنامه ثبت اصلی به عوض.....	ماده نوزدهم:
۲۳.....	تصدیقنامه ثبت تکمیلی.....	
۲۳.....	ادامه استفاده قبلی اختراع يا اکتشاف.....	ماده بیستم:
۲۴.....	آدرس.....	ماده بیست و یکم:
۲۵.....	عدم مسئولیت دفتر ثبت.....	ماده بیست دوم:
۲۵.....	مالک حق اختراع.....	ماده بیست و سوم:
۲۷.....	آغاز و استمرار حقوق.....	ماده بیست و چهارم:
۲۷.....	صدور جواز اجباری.....	ماده بیست و پنجم:
۳۰.....	درخواست ابطال حق اختراع يا اکتشاف.....	ماده بیست و ششم:
۳۲.....	حفظ حق اختراع يا اکتشاف ثبت شده.....	ماده بیست و هفتم:
۳۲.....	پرداخت خساره وارده و مصارف.....	ماده بیست و هشتم:
۳۲.....	اعتراض به تصامیم اتخاذ شده.....	ماده بیست و نهم:
۳۳.....	دادن مهلت.....	ماده سی ام:

فصل چهارم

احكام نهايي

۳۳.....	اندازه حق الثبت	ماده سي ويكم:
۳۴.....	ايجاد بورد	ماده سي ودوم:
۳۵.....	وضع مقررہ ها و طرز العمل ها	ماده سي وسوم:
۳۵.....	تاريخ انفاذ	ماده سي وچهارم:

قانون حمایت حقوق مخترع

ومکتشف

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون به تاسی از حکم ماده چهل و هفتم قانون اساسی افغانستان، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- ۱- تأمین حمایت حقوق مادی و معنوی مخترع و مکتشف.
- ۲- حمایت و تشویق تحقیقات در عرصه های اختراع و اکتشاف.
- ۳- ثبت اختراع و اکتشاف از اتباع داخلی و خارجی.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم

د مخترع او مکتشف د حقوقو

د ملاتړ قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د اووه څلوېښتمې مادې د حکم له مخې وضع شوی دی.

موخې

دوه یمه ماده:

د دغه قانون موخې عبارت دي له:

- ۱- د مخترع او مکتشف د مادي او معنوي حقوقو د ملاتړ تأمین.
- ۲- د اختراع او اکتشاف په برخو کې د تحقیقاتو ملاتړ او هڅونه.
- ۳- د کورنیو او بهرنیو اتباعو د اختراع او اکتشاف ثبتول.

اصطلاحگاني

درېیمه ماده:

په دې قانون کې راتلونکې اصطلاحگاني

لاندې مفاهيم افاده کوي:

۱- اختراع: د يوې صنعتي، کرنيزې يا خدماتي پايلې يا محصول د تر لاسه کولو لپاره په نوې طريقې له موجودو وسايلو څخه په گټې اخيستنې سره د نوې پديدې رامنځته کول دي چې تر هغې دمخه مثل ونلري.

۲- اختراع يا اکتشاف: دهغې موجودې پديدې څرگندول دي چې ترهغې دمخه پته او په لاس رسې کې نه وي.

۳- د اختراع يا اکتشاف حق: هغه امتياز دی چې د دې قانون د حکمونو مطابق مخترع يا مکتشف ته ورکول کېږي.

۴- د اختراع د ثبت تصديق پاڼه: هغه سند دی چې د اختراع د معرف په توگه د ثبت د دفتر له خوا مخترع ته ورکول کېږي.

۵- اجباري جواز: هغه ليکلی سند دی چې د ثبت د دفتر له خوا صادرېږي او د هغه پر بنسټ بل شخص، د مخترع له موافقې پرته اختراع تر گټې اخيستنې لاندې راولي.

ذيل را افاده می نماید:

۱- اختراع: ایجاد پدیده جدید یا استفاده از وسایل موجود به طریق جدید است، جهت حصول یک نتیجه یا محصول صنعتی، زراعتی و یا خدماتی که قبل از آن مثل نداشته باشد.

۲- اختراع یا اکتشاف: آشکار ساختن پدیده موجود است که قبل از آن پنهان بوده و بدسترس قرار نداشته باشد.

۳- حق اختراع یا اکتشاف: حقی است که مطابق احکام این قانون به مخترع یا مکتشف اعطاء می گردد.

۴- تصدیقنامه ثبت اختراع: سندی است که به حیث معرف اختراع، از طرف دفتر ثبت به مخترع اعطاء می گردد.

۵- جواز اجباری: سندی است که از طرف دفتر ثبت صادر گردیده و به اساس آن شخص دیگر، اختراع را بدون موافقه مخترع، مورد استفاده قرار می دهد.

۶- د ثبت دفتر : هغه دفتر دی چې د سوداګرۍ او صنايعو وزارت د ثبت د مرکزي دفتر په چوکاټ کې فعاليت کوي.

د اختراع يا اکتشاف ملاتړ

خلورمه ماده:

(۱) اختراع يا اکتشاف، د مخترع يا مکتشف انحصاري حق دی، چې توليدي عرصې، پروسس، نوې تکنالوژي او اختراعي قدمې چې د صنعتي کارونې وړتيا ولري پکې شاملې دي، تر ملاتړ لاندې نيول کېږي.

په دې شرط چې د دغه قانون د حکمونو مطابق ثبت شوی وي.

(۲) اختراع يا اکتشاف، هغه وخت نوې ګڼل کېږي چې د يوه هنر يوه برخه تشکيل نکړي.

(۳) اختراعي قدمه هغه وخت ثابتېږي چې د هنر حالت او ضيقت ته په پام سره، د مخترع شخص لپاره په هنر کې معلوم نه وي.

(۴) اختراع يا اکتشاف هغه مهال د

۶- دفتر ثبت: دفتري است که در چوکات دفتر ثبت مرکزی وزارت تجارت و صنايع فعاليت می نمايد.

حمایت اختراع يا اکتشاف

ماده چهارم:

(۱) اختراع يا اکتشاف، حق انحصاری مخترع يا مکتشف است که شامل عرصه های توليدي، پروسس، تکنالوژي جديد و قدمه اختراعي که قابليت کاربرد صنعتی را داشته باشد، مورد حمايت قرار می گيرد. مشروط بر اینکه مطابق احکام اين قانون ثبت گردیده باشد.

(۲) اختراع يا اکتشاف، زمانی جديد پنداشته می شود که بخش یک هنر را تشکيل ندهد.

(۳) قدمه اختراعی زمانی ثابت می گردد که با توجه به حالت و ضيقت هنر، برای شخص مخترع در هنر معلوم نباشد.

(۴) اختراع يا اکتشاف زمانی به حيث

صنعتي کارونې په توګه د منلو وړ دي چې د هغه د ماهیت مطابق په صنعت، کرڼه او خدماتو کې وکارول شي.

د تطبیق مرجع

پنځمه ماده:

د سوداګرۍ او صنایعو وزارت د نورو اړوندو ادارو په همکارۍ د دغه قانون د تطبیق مرجع ده.

دوه یم فصل

د اختراع یا اکتشاف ثبت

د ثبت غوښتنلیک

شپږمه ماده:

(۱) مخترع یا مکتشف او یا د هغوی قانوني استازي کولای شي د خپلې اختراع یا اکتشاف د ثبت غوښتنلیک د ثبت دفتر ته وړاندې کړي.

(۲) د ثبت غوښتنلیک لاندې مطالب لري:

۱- د مخترع یا مکتشف او یا د هغوی د قانوني استازي بشپړ شهرت، تابعیت، شغل او پته.

۲- د اختراع یا اکتشاف د موضوع

کار برد صنعتی قابل پذیرش است که مطابق ماهیت اش در صنعت، زراعت و خدمات به کار برده شود.

مرجع تطبیق

ماده پنجم:

وزارت تجارت و صنایع به همکاری سایر ادارات ذیربط، مرجع تطبیق این قانون می باشد.

فصل دوم

ثبت اختراع یا اکتشاف

درخواست ثبت

ماده ششم:

(۱) مخترع یا مکتشف و یا نماینده قانونی آن ها می توانند، درخواست ثبت اختراع یا اکتشاف خویش را به دفتر ثبت ارائه نمایند.

(۲) درخواست ثبت، حاوی مطالب ذیل می باشد:

۱- شهرت مکمله، تابعیت، شغل و آدرس مخترع یا مکتشف و یا نماینده قانونی آن ها.

۲- خلاصه موضوع اختراع یا

- لنډيز.
- ۳- د تصدیق پانې د ثبت د اعتبار میعاد ته په پام سره د غوښتنلیک د اعتبار موده.
- ۴- له بهر څخه د اختراع یا اکتشاف نېټه، د صادرېدو ځای او د ثبت گڼه، په هغه صورت کې چې هغه ته له افغانستان څخه بهر د ثبت تصدیق پاڼه صادره شوې وي.
- ۵- په اختراع یا اکتشاف پورې د اړوندو اطلاعاتو د تر لاسه کولو او د ثبت د غوښتنلیک د وړاندې کولو د ذیصلاح شخص بشپړ شهرت او پته چې په افغانستان کې مېشت وي.
- (۳) د ثبت غوښتنلیک د هېواد له رسمي ژبو څخه په یوې لیکل شوي او د وړاندې کوونکي د لاسلیک او نېټې درلودونکي وي.
- (۴) هغه غوښتونکی د ثبت د لومړیتوب حق لري چې متبوع هېواد یې له صنعتي مالکیتونو څخه د ملاتړ لپاره د پاریس د کنوانسیون د څلورمې مادې مطابق معاهده لاسلیک کړې وي، په دې شرط
- اکتشاف .
- ۳- مدت اعتبار درخواست با نظر داشت میعاد اعتبار تصدیقنامه ثبت.
- ۴- تاریخ، محل صدور و شماره ثبت اختراع یا اکتشاف در خارج، در صورتی که برای آن در خارج از افغانستان تصدیقنامه ثبت، صادر شده باشد.
- ۵- شهرت مکمله و آدرس شخص ذیصلاح دریافت اطلاعات مربوط به اختراع یا اکتشاف و رایه درخواست ثبت که مقیم افغانستان می باشد.
- (۳) درخواست ثبت به یکی از زبانهای رسمی کشور تحریر و دارای امضاء رایه کننده و تاریخ می باشد.
- (۴) درخواست کننده دارای حق اولویت ثبت می باشد که کشور متبوع وی مطابق ماده چهارم کنوانسیون پاریس برای حمایت از مالکیت های صنعتی معاهده را امضاء نموده باشد،

چي د ثبت غوښتنه د کنوانسیون د مقرراتو مطابق وړاندې شي.

د ثبت د غوښتنلیک ضمیمې

اوومه ماده:

د ثبت غوښتونکی مکلف دی، لاندې اسناد له غوښتنلیک سره مل کړي:

۱- د دغه قانون د شپاړسمې مادې مطابق د اختراع یا اکتشاف د تشریح درې کاپیانې.

۲- د اختراع یا اکتشاف په تشریح باندې د پوهېدو لپاره د اسنادو یا نقشي درې کاپیانې.

۳- د اړوندې مقرري مطابق د ثبت له دفتر څخه د حق الثبت د ورکړې سند.

۴- په هغه صورت کې چې د ثبت غوښتنلیک د قانوني استازي په واسطه وړاندې شوی وي د استازي د تأییدې سند.

د ثبت د غوښتنلیک بررسی

اتمه ماده:

(۱) د ثبت د غوښتنلیک د بررسی چارې، په مقرره کې

مشروط بر اینکه درخواست ثبت طبق مقررات کنوانسیون ارایه گردد.

ضمایم درخواست ثبت

ماده هفتم:

درخواست کننده ثبت مکلف است، اسناد ذیل را ضم درخواست نماید:

۱- سه کاپی تشریح اختراع یا اکتشاف، طبق ماده شانزدهم این قانون.

۲- سه کاپی اسناد یا نقشه، جهت فهم تشریح اختراع یا اکتشاف.

۳- سند پرداخت حق الثبت از دفتر ثبت، طبق مقرره مربوط.

۴- سند مؤید نمایندگی، در صورتی که در خواست ثبت توسط نماینده قانونی درخواست کننده، ارایه شده باشد.

بررسی در خواست ثبت

ماده هشتم:

(۱) امور مربوط به بررسی درخواست ثبت، در مقرره تنظیم

تنظیمی پری.

(۲) د ثبت دفتر مکلف دی، د ثبت غوښتنلیک د اړوندې مقررې مطابق بررسی کړي.

د ثبت خپرول

نهمه ماده:

د ثبت دفتر مکلف دی، د اختراع یا اکتشاف له ثبت څخه وروسته زیات نه زیات د یوې میاشتې مودې په ترڅ کې هغه خبرتیا چې لاندې مطالب پکې شامل وي، د خپرېدو په غرض رسمي جریډې ته ولېږي:

۱- د اختراع یا اکتشاف موضوع.

۲- د مخترع یا مکتشف بشپړ شهرت او پته.

۳- د اختراع یا اکتشاف د ثبت نېټه.

۴- د اختراع د تصدیق پانې د اعتبار موده.

نوې اختراع یا اکتشاف

لسمه ماده:

اختراع یا اکتشاف یا د موجودې اختراع یا اکتشاف بشپړول چې د ثبت

می گردد.

(۲) دفتر ثبت مکلف است، درخواست ثبت را طبق مقرره مربوط بررسی نماید.

نشر ثبت

ماده نهم:

دفتر ثبت مکلف است، بعد از ثبت، ثبت اختراع یا اکتشاف، حداکثر در خلال مدت یک ماه اطلاعیه را که شامل مطالب ذیل می باشد، غرض نشر به جریده رسمی ارسال نماید:

۱- موضوع اختراع یا اکتشاف.

۲- شهرت مکمله و آدرس مخترع یا مکتشف.

۳- تاریخ ثبت اختراع یا اکتشاف.

۴- مدت اعتبار تصدیقنامه اختراع.

اختراع یا اکتشاف جدید

ماده دهم:

اختراع یا اکتشاف یا تکمیل اختراع یا اکتشاف موجود که قبل از تاریخ

د غوښتنلیک د وړاندې کولو له نېټې څخه مخکې په افغانستان کې دننه یا بهر په ټولیزو رسنیو کې خپاره شوي او یا تر ګڼه اخیستنې لاندې نیول شوي وي، نوې اختراع یا اکتشاف حسابېږي.

د اختراع د حق پرېښودل یا لېږد

یوولسمه ماده:

(۱) مخترع کولای شي، د خپلې اختراع انحصاري حق چې ثبت شوی وي، د دې قانون د حکمونو مطابق په کلي یا قسمي توګه بل شخص ته ولېږدوي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي حالت کې، که چېرې د اختراع حق لېږدول شوی وي، منتقل الیه مکلف دی هغه بیا د ثبت په دفتر کې ثبت کړي.

د بیا ثبت غوښتنلیک لاندې ټکي لري:

۱- په افغانستان کې د ثبت مخکنی ګڼه.

۲- د منتقل الیه یا په افغانستان کې د

ارایه در خواست ثبت در داخل یا خارج از افغانستان در رسانه های همگانی نشر و یا مورد استفاده قرار گرفته باشد، اختراع یا اکتشاف جدید محسوب می گردد.

انتقال یا واگذاری حق اختراع

ماده یازدهم:

(۱) مخترع می تواند، حق انحصاری اختراع خویش را که ثبت گردیده باشد، مطابق احکام این قانون، طور کلی یا قسمی به شخص دیگری انتقال یا واگذار نماید.

(۲) در حالت مندرج فقره (۱) این ماده، هرگاه حق اختراع انتقال گردیده باشد، منتقل الیه مکلف است آنرا مجدداً به دفتر ثبت، ثبت نماید.

درخواست ثبت مجدد حاوی نکات ذیل می باشد:

۱- شماره ثبت قبلی در افغانستان.

۲- شهرت مکمله، آدرس و تابعیت

منتقل الیه یا نماینده قانونی وی در افغانستان.

(۳) هرگاه حق اختراع از طریق ارث منتقل شود، مالک جدید در صورتی می تواند از آن استفاده نماید که وی مجدداً آنرا به ثبت برساند، دفتر ثبت، ثبت متذکره را در صفحه مربوط اختراع درج و در جریده رسمی نشر می نماید.

(۴) هرگاه انتقال حق اختراع از خارج کشور صورت گرفته باشد، سند آن در دفتر ثبت درج و به حیث سند انتقال پذیرفته می شود.

استفاده اختراع یا اکتشاف تکمیلی
به جای اختراع یا اکتشاف

اصلي

ماده دوازدهم:

هرگاه درخواست کننده ثبت اختراع یا اکتشاف تکمیلی، غیر از مخترع یا مکتشف اصلی باشد، نمی تواند اختراع یا اکتشاف تکمیلی را به جای اختراع اصلی به ثبت برساند.

هغه د قانوني استازي بشپړ شهرت، پته او تابعیت.

(۳) که چېرې د اختراع حق د ارث له لارې ولېږدول شي، نوی مالک یا مالکان په هغه صورت کې کولای شي له هغه څخه ګټه پورته کړي چې دی هغه بیا ثبت کړي، د ثبت دفتر نوموړی ثبت په اختراع پورې په اړونده صفحه کې درج او په رسمي جریده کې یې خپروي.

(۴) که چېرې د اختراع د حق لېږد له هېواده بهر صورت موندلی وي، د هغه سند د ثبت په دفتر کې درج او د لېږد د سند په توګه منل کېږي.

د اصلي اختراع یا اکتشاف پر ځای
له تکميلي اختراع یا اکتشاف څخه

ګټه اخیستننه

دوولسمه ماده:

که چېرې د تکميلي اختراع یا اکتشاف د ثبت غوښتونکی، له اصلي مخترع یا مکتشف غیروي، نشي کولای تکميلي اختراع یا اکتشاف د اصلي اختراع په پرځای ثبت کړي.

سندونو ته لاس رسی

دیارلسمه ماده:

هر شخص کولای شي، داخترع یا اکتشاف یا د هغو په لېږد پورې اړوند تصدیق شوي کاپي له ثبت وروسته د ټاکل شوي فیس په بدل کې تر لاسه کړي.

په اختراع کې د بدلون ثبت

خوارلسمه ماده:

په افغانستان کې د درېیم شخص په وړاندې د مخترع د استازي د نوم او پټې بدلون جواز نلري، خو دا چې مخکې ثبت شوی وي. د ثبتول بدلون د مخترع یا د هغه د قانوني استازي د لیکلي غوښتنلیک پر بنسټ په دريو کاپيانو کې ترتیب او د دې قانون د حکمونو مطابق صورت مومي.

په بهر کې د ثبت شوې اختراع یا

اکتشاف ثبت

پنځلسمه ماده:

که چېرې اختراع یا اکتشاف مخکې له افغانستان څخه بهر ثبت شوې وي،

دسترسی به اسناد

ماده سیزدهم:

هر شخص می تواند، کاپي تصدیق شده مربوط به اختراع یا اکتشاف یا انتقال آنرا بعد از ثبت، در بدل پرداخت فیس معینه بدست آورد.

ثبت تغییر در اختراع

ماده چهاردهم:

تغییر نام و آدرس نماینده مخترع در قبال شخص ثالث در افغانستان جواز ندارد، مگر اینکه قبلاً ثبت گردیده باشد. تغییر ثبت به اساس درخواست کتبی مخترع یا نماینده قانونی آن، در سه کاپی ترتیب و مطابق احکام این قانون صورت می گیرد.

ثبت اختراع یا اکتشاف ثبت شده

در خارج

ماده پانزدهم:

هرگاه اختراع یا اکتشاف قبلاً در خارج از افغانستان ثبت گردیده باشد،

مخترع یا مکتشف او یا د هغوی قانوني استازی، کولای شي د اصلي تصدیق پانې پر بنسټ او یا د هغو د تکميلي اختراع یا اکتشاف مطابق، د ثبت غوښتنلیک د ثبت دفتر ته وړاندې کړي.

د اختراع یا اکتشاف تشریح

شپاړسمه ماده:

(۱) د اختراع یا اکتشاف تشریح، د دې قانون د پنځلسمې مادې د حکم په رعایتولو سره له غوښتنلیک سره ضمیمه وي او د هېواد له رسمي ژبوڅخه په یوې برابره او په پای کې یې د اختراع یا اکتشاف لنډیز او د هغو د ګټې اخیستنې ډول اضافه کېږي.

که چیرې د اختراع یا اکتشاف تشریح، د هېواد په رسمي ژبو میسر نه وي، د هغو بشپړه تشریح په انګلیسي ژبه ترتیب او لنډیز یې له رسمي ژبوڅخه په یوه، ضمیمه کېږي.

(۲) د اختراع یا اکتشاف تشریح دې لوستې او داسې تنظیم شي چې مسلکي

مخترع یا مکتشف و یا نماینده قانونی آنها می توانند بر اساس تصدیقنامه اصلی و یا مطابق اختراع یا اکتشاف تکمیلی آن، درخواست ثبت را به دفتر ثبت ارایه نمایند.

تشریح اختراع یا اکتشاف

ماده شانزدهم:

(۱) تشریح اختراع یا اکتشاف با رعایت حکم ماده پانزدهم این قانون ضمیمه درخواست گردیده و به یکی از زبان های رسمی کشور تهیه و در اخیر آن خلاصه اختراع یا اکتشاف و نحوه استفاده از آن، اضافه می گردد.

در صورتی که تشریح اختراع یا اکتشاف به زبان های رسمی کشور میسر نباشد، تشریح کامل آن به زبان انګلیسی ترتیب و خلاصه آن به یکی از زبان های رسمی ضمیمه می گردد.

(۲) تشریح اختراع یا اکتشاف خوانا و طوری تنظیم گردد که شخص

مسلكي يا فني با مطالعه آن بتواند، جديد بودن آنرا درک نمايد. تشریح اختراع يا اکتشاف عاری از گل و تراش بوده و نوشتن کلمات اضافی در بين سطور آن ممنوع می باشد.

(۳) صفحات تشریح اختراع يا اکتشاف از طرف مخترع يا مکتشف و يا نماينده قانونی آنها امضاء و نشانی گردیده و زیر هر جمله خط کشیده و تعداد جملات در آخر آن ذکر می گردد.

(۴) تشریح اختراع يا اکتشاف و ضمايم آن، نقشه ها و ساير اسناد، دریک صفحه کاغذ ستندرد (A۴) به نحوی تهیه می گردد که عقب آن سفید بوده و دارای امضاء يا مهر مخترع يا مکتشف و يا نماينده قانونی آن ها باشد.

(۵) صفحات تشریح اختراع يا اکتشاف، دارای شماره مسلسل بوده و نقشه آن ها نیز روی کاغذ مخصوص نقشه ترسیم و دارای شماره

يا فني شخص د هغې په مطالعې سره وکولای شي د هغې نويوالی درک کړي، د اختراع يا اکتشاف تشریح له گل او تراش څخه پاکه وي او د هغې د کربنو تر منځ د اضافي کلیمو ليکل منع دي.

(۳) د اختراع يا اکتشاف د تشریح پاڼې، د مخترع، مکتشف يا د هغوی د قانوني استازي لخوا لاسليک او په نښه کېږي، تر هرې جملې لاندې کربنه اېستل کېږي او دهغې په پای کې د جملو شمېر ذکر کېږي.

(۴) د اختراع يا اکتشاف تشریح، یاد هغوضمېمې، نقشې او نور سندونه دي، د يوه (A۴) ستندرد کاغذ په پاڼه کې په داسې ډول برابر شي چې ښايې سپينه او د مخترع يا مکتشف او يا د هغوی د قانوني استازي لاسليک يا مهر ولري.

(۵) د اختراع يا اکتشاف د تشریح صفحې پر له پسې گڼه لري او دهغو نقشه دي هم د مخصوص کاغذ پر مخ رسم اود پر له پسې گڼې

لرونکې وي.	مسلسل باشد.
<u>نه ثبت</u>	<u>عدم ثبت</u>
اوولسمه ماده:	ماده هفدهم:
لاندي اختراعات او اکتشافات نه ثبتېږي:	اختراعات و اکتشافات ذیل ثبت نمی گردد:
۱- مالي جدول.	۱- جدول مالی.
۲- هغه اختراع یا اکتشاف چې د افغانستان په سوداګرۍ کې دهغوګټه اخیستنه عامه امن او نظم، اسلامي، ملي ارزښتونو او د ژوند چاپېریال ته د خطر درامنځته کېدولامل شي.	۲- اختراع یا اکتشاف که استفاده آن در تجارت افغانستان باعث ایجاد خطر به امن و نظم عامه، ارزش های اسلامی، ملی ومحیط زیست گردد.
۳- د انسان یا حیوان د تداوی لپاره ددرملنې او جراحی دتشخیص تګلارې.	۳- روش های تشخیص درمان و جراحی برای تداوی انسان یا حیوان.
۴- له میکروارګانیزمونو څخه بغيربوتي او حیوانات او د بوټو او حیواناتو د تولید لپاره اساساً بیولوژیکي پروسه.	۴- گیاهان و حیوانات غیر از میکروارګانیزیم ها و فرایند اساساً بیولوژیک برای تولید گیاهان یا حیوانات.

فصل سوم تغییر یا تکمیل اختراع یا اکتشاف

تغییر یا تکمیل

ماده هجدهم:

(۱) هرگاه تغییر یا تکمیل در اختراع یا اکتشاف در معاد مندرج اعتبار تصدیقنامه ثبت اختراع بعمل آید، تابع احکام مواد نهم و شانزدهم این قانون می باشد.

(۲) در حالت مندرج فقره (۱) این ماده، برای تغییر یا تکمیل اختراع یا اکتشاف، تصدیقنامه ثبت تکمیلی اختراع یا اکتشاف صادر می گردد. تصدیقنامه ثبت تکمیلی اختراع یا اکتشاف تابع احکام مواد پیش بینی شده تصدیقنامه اصلی بوده و مدت اعتبار تصدیقنامه ثبت تکمیلی از مدت اعتبار تصدیقنامه ثبت اصلی بیشتر بوده نمی تواند.

دریم فصل داخترع یا اکتشاف بدلون یا بشپرتیا

بدلون یا بشپرتیا

اتلسمه ماده:

(۱) که چبری په اختراع یا اکتشاف کې بدلون یا بشپرتیا داخترع د ثبت د تصدیق پانې د اعتبار په درج شوې موده کې راشي، د دې قانون د نهمې او شپارسمې مادې د حکمونو تابع دي.

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې په درج شوې حالت کې، د اختراع یا اکتشاف د بدلون یا بشپرتیا لپاره، د اختراع یا اکتشاف د ثبت تکمیلی تصدیق پانه صادرېږي. د اختراع یا اکتشاف د ثبت تکمیلی تصدیق پانه د اصلي تصدیق پانې د اټکل شوو موادو د حکمونو تابع ده او د ثبت د تکمیلی تصدیق پانې د اعتبار موده، د اصلي تصدیق پانې له مودې څخه نشي زیاتېدلی.

د ثبت د تکميلي تصديق پانې په
عوض د ثبت د اصلي تصديق پانې
غوښتنه

نولسمه ماده:

که چېرې د اختراع يا اکتشاف د ثبت د اصلي تصديق پانې درلودونکي د بدلون يا بشپړتيا لپاره، د ثبت د تکميلي تصديق پانې په عوض، د ثبت د اصلي جلا تصديق پانې غوښتنه وکړي، د دې قانون د حکمونو مطابق د حق الثبت او نورو ټاکلو لګښتونو په ورکړه مکلف دی.

د مخکيني اختراع يا اکتشاف د

ګټې اخيستنې دوام

شلمه ماده:

که چېرې اختراع يا اکتشاف د ثبت له نېټې څخه مخکې، د افغانستان په دننه کې د حقيقي يا حکمي شخص لخوا وکارول شي، د دې برسېره چې بل شخص هغه ثبت کړې وي، کولای شي هغه استعمال کړي په دې شرط چې:

۱- له اختراع يا اکتشاف څخه ګټه

تقاضای تصديقمنامه ثبت اصلي
به عوض تصديقمنامه ثبت
تکميلي

ماده نهم:

هرگاه دارنده تصديقمنامه ثبت اصلي جهت تغيير يا تکميل، به عوض تصديقمنامه ثبت تکميلي، تصديقمنامه ثبت اصلي جداگانه را تقاضا نمايد، مطابق احکام اين قانون مکلف به پرداخت حق الثبت و ساير مصارف معينه می باشد.

ادامه استفاده قبلي اختراع يا

اکتشاف

ماده بيستم:

هرگاه اختراع يا اکتشاف قبل از تاريخ ثبت، توسط شخص حقيقي يا حکمي در داخل افغانستان استفاده گردد، باوجود اين که شخص ديگر آن را ثبت نموده باشد، می تواند آنرا استعمال نمايد، مشروط بر اينکه:

۱- استفاده از اختراع يا اکتشاف بر

اساس حسن نیت بوده و قبل از تاریخ ثبت و تقدم حق اختراع شخص دو می باشد.

۲- از محدوده و اندازه استفاده قبلی افزایش به عمل نه آید.

۳- حق ادامه استفاده قبلی باشغل مرتبط به آن یکجا بشکل کلی یا قسمی منتقل گردد.

آدرس

ماده بیست و یکم:

(۱) هرگاه درخواست کننده ثبت اختراع یا اکتشاف در افغانستان مقیم نباشد، مکلف است آدرس مشخص خود را در افغانستان تعیین یا شخص با صلاحیت دیگری را که تبعه افغانستان باشد، جهت ارایه اطلاعات و اسناد مربوط به اختراع یا اکتشاف معرفی نماید.

(۲) حکم مندرج فقره (۱) این ماده بر شخص اعتراض کننده ثبت حق اختراع یا اکتشاف نیز قابل

اخیستنه د بنه نیت پرېنست وې او د ثبت او تقدم له نېټې څخه مخکې د اختراع حق د دوه یم شخص دی.

۲- د مخکینې گټه اخیستنې په محدودې او اندازې کې زیاتوالی رانشي.

۳- د هغه له اړوند شغل سره د مخکینې گټې اخیستنې د دوام حق یو ځای په کلي یا قسمي ډول ولېږدول شي.

پته

یوویشتمه ماده:

(۱) که چېرې د اختراع یا اکتشاف د ثبت غوښتونکي شخص په افغانستان کې مېشت نه وي، مکلف دی په افغانستان کې خپله مشخصه پته وټاکي یا بل واکمن شخص چې د افغانستان تبعه وي، په اختراع یا اکتشاف پورې د اړوندو اطلاعاتو او سندونو د وړاندې کولو لپاره معرفي کړي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی حکم، د اختراع یا اکتشاف د حق پر ثبت اعتراض کوونکي شخص

باندي هم د تطبيق وړ دی.

د ثبت د دفتر نه مسئولیت

دوه ویستمه ماده:

هغه اختراع یا اکتشاف چې د دې قانون د حکمونو مطابق ثبت شوې وي، خو وروسته تثبیت شي چې د ذکر شوې اختراع یا اکتشاف د ثبت د شرایطو لرونکې نده، په دې صورت کې د ثبت دفتر د هغې د ثبتولو په وړاندې مسئولیت نلري.

د اختراع د حق مالک

درویشتمه ماده:

(۱) د ثبت غوښتونکی، د ثبت شوې اختراع د انحصاري حق مالک ګڼل کېږي، خو دا چې د انحصاري حق مالکیت، د دې قانون د حکمونو مطابق بل شخص ته لېږدول شوی وي یا د محکمې د حکم پر بنسټ، د بل شخص حق وګڼل شي.

(۲) مخترع له ثبت وروسته د لاندې

انحصاري حقوقو لرونکی هم دی:

۱- که چېرې د اختراع د حق موضوع

تطبيق می باشد.

عدم مسئولیت دفتر ثبت

ماده بیست و دوم:

اختراع یا اکتشافی که مطابق احکام این قانون ثبت گردیده باشد، ولی بعداً تثبیت گردد که اختراع یا اکتشاف متذکره واجد شرایط ثبت نبوده، در این صورت دفتر ثبت در قبال ثبت، مسئولیت ندارد.

مالک حق اختراع

ماده بیست و سوم:

(۱) درخواست کننده ثبت، مالک حق انحصاری اختراع ثبت شده محسوب می گردد، مگر اینکه مالکیت حق انحصاری را طبق احکام این قانون به شخص دیگری انتقال داده یا به اساس حکم محکمه، حق شخص دیگر شناخته شود.

(۲) مخترع بعد از ثبت، دارای حقوق

انحصاری ذیل نیز می باشد:

۱- در صورتی که موضوع حق

اختراع تولید باشد، استعمال، عرضه، فروش و توريد آن ممنوع می باشد، مگر اینکه موافقه قبلی مالک آن کتباً کسب گردیده باشد.

۲- در صورتی که موضوع، حق اختراع، روش یا طرز العمل باشد، در آن صورت روش یا طرز استعمال، عرضه، فروش یا توريد آن بصورت مستقیم به منظور بدست آوردن تولید از همان طرز یا روش ممنوع می باشد، مگر اینکه موافقه قبلی مالک آن کتباً کسب گردیده باشد.

(۳) استفاده از پرزه جاتیکه در ساخت طیاره، کشتی و واسطه نقلیه زمینی سایر کشورها که بطور مؤقت یا حسب تصادف وارد قلمرو آبی یا هوایی کشور می گردد، وسایل اضافی آن از حکم مندرج فقره (۲) این ماده مستثنی است. مشروط بر اینکه از پرزه جات متذکره بشکل انحصاری برای طیاره، کشتی و واسطه نقلیه زمینی که مؤقتاً یا حسب تصادف وارد افغانستان گردیده است، در ساخت و ترمیم آنها استفاده

تولید وی، دهغه استعمال، عرضه، پلور او واردول منع دي، خو دا چې مخکې د هغه د مالک موافقه په لیکلي توگه ترلاسه شوې وي.

۲- که چېرې د اختراع د حق موضوع تگلاره یا کرنلاره وي، په هغه صورت کې دهغو د استعمال، عرضې، پلور یا واردولو تگلاره یا ډول په مستقیمه توگه له هماغه ډول یا تگلارې څخه د تولید د لاسته راوړلو په منظور ممنوع دي، خو دا چې مخکې د هغه د مالک لیکلې موافقه اخیستل شوې وي.

(۳) له هغو پرزه جاتو څخه چې په مؤقته یا تصادفي توگه دهېواد د اوبو یا هوایی قلمرو ته واردېږي، د هغو اضافي وسایل ددې مادې په (۲) فقره کې له درج شوي حکم څخه مستثنی دي، پدې شرط چې له نوموړو پرزه جاتو څخه په انحصاري ډول دالوتکې، کبنتی او ځمکنی نقلیه واسطې لپاره چې مؤقتاً یا د تصادف له مخې افغانستان ته وارد شوي دي، دهغوپه جوړولو او ترمیم کې استفاده

وشي.

د حقوقو پیل او استمرار

خلبريشتمه ماده:

د دې قانون د درويشتمې مادې په (۲) فقره کې درج شوي حقوق، په افغانستان کې د اختراع يا اکتشاف د انحصاري حق د ثبت د غوښتنليک د وړاندې کولو له نېټې څخه پیل او د هغه د ثبت له نېټې څخه د شلو کلونو مودې لپاره، د اعتبار وړ دي.

د اجباري جواز صادرېدل

پنځه ويشتمه ماده:

(۱) که چېرې د اختراع مالک، له خپلې اختراع څخه ګټه وانخلي يا دهغه ګټه اخیستنه کافي نه وي، په دې صورت کې د ثبت دفتر کولای شي د ثبت د غوښتنليک د وړاندې کولو له نېټې څخه له څلورو کلونو يا د اختراع د تصدیق پانې له ورکړې درې کاله وروسته، هر یو یې چې مؤخر وي د اختراع د مالک له موافقې پرته د هغې د ګټې اخیستنې جواز متقاضی ته

ګردد.

آغاز و استمرار حقوق

ماده بیست و چهارم:

حقوق مندرج فقره (۲) ماده بیست و سوم این قانون، از تاریخ ارایه درخواست ثبت حق انحصاری اختراع یا اکتشاف در افغانستان آغاز و برای مدت بیست سال از تاریخ ثبت آن، قابل اعتبار می باشد.

صدور جواز اجباری

ماده بیست و پنجم:

(۱) هرگاه مالک اختراع، از اختراع خویش استفاده نه نماید یا استفاده آن کافی نباشد، در این صورت دفتر ثبت می تواند بعد از گذشت مدت چهار سال از تاریخ ارایه درخواست ثبت یا مدت سه سال از تاریخ اعطای تصدیقنامه ثبت اختراع، هرکدام که مؤخر باشد، جواز استفاده از آن را بدون موافقه مالک اختراع به متقاضی صادر

صادر کړي.

(۲) که چېرې اختراع له هېواده بهر ثبت شوی وي او د هغې د مالک په واسطه افغانستان ته وارد شي، پدې صورت کې اجباري جواز نه صادرېږي. پدې شرط چې وارده شوې اختراع د اړتیا وړ ضرورت رفع کړي.

(۳) که چېرې د اختراع مالک د ثبت دفتر ته ثابته کړي چې د هغه اختراع په افغانستان کې ثبت شوېده، په کلي او قسمي توګه د مؤجھو دلايلو پر بناء د استفادې وړ ګرځېدلې نده پدې صورت کې اجباري جواز نه صادرېږي.

(۴) اجباري جواز د لاندې شرايطو په رعايتولو سره صادرېږي:

- ۱- له احوال سره سم اساساً د کورني بازار د اړتياوو د ليري کولو لپاره وي.
- ۲- د جواز متقاضی ثابته کړي چې له اختراع څخه د ګټې اخيستنې د اجازې د لاسته راوړلو لپاره، د هغې له مالک نه په ټاکل شوي ميعاد کې د فیس په بدل کې هڅه کړې، خو د ګټې اخيستنې د اجازې په تر لاسه کولو ندي بريالی

می نماید.

(۲) هرگاه اختراع در خارج از کشور ثبت شده باشد و توسط مالک آن به افغانستان وارد گردد، در این صورت جواز اجباری صادر نمی گردد. مشروط بر این که اختراع وارد شده ضرورت مورد نیاز را مرفوع سازد.

(۳) هرگاه مالک اختراع به دفتر ثبت ثابت نماید که اختراع آن در افغانستان به ثبت رسیده است، به طور کلی و قسمی بنابر دلایل مؤججه مورد استفاده قرار نگرفته، در این صورت جواز اجباری صادر نمی گردد.

(۴) جواز اجباری، با رعایت شرایط ذیل صادر می گردد:

- ۱- حسب احوال اساساً به منظور رفع نیازمندی های بازار داخلی باشد.
- ۲- متقاضی جواز ثابت نماید که برای بدست آوردن اجازه استفاده اختراع از مالک آن در ميعاد معين در بدل پرداخت فیس، تلاش به خرج داده، ولی موفق به کسب اجازه استفاده نشده

- شوی. است.
- ۳- د جواز متقاضی، ددی توان ولري چې له اختراع څخه په مؤثره توگه گټه پورته کړي.
- ۳- متقاضی جواز، توان این را داشته باشد که از اختراع طور مؤثر بهره برداری کند.
- که چېرې د جواز میعاد پای ته ورسېږي او لرونکی یې هغې موخې ته چې ټاکل شوې وه، ونه رسېږي، د ثبت دفتر کولای شي د هغه موده تمدید کړي.
- هرگاه مدت جواز منقضی و دارنده آن به هدفی که تعیین شده بود نرسد، دفتر ثبت می تواند مدت آن را تمدید کند.
- ۴- د جواز لرونکی مکلف دی چې د نظر وړ له اختراع یا اکتشاف څخه د شرایطو مطابق په ټاکلي وخت استفاده وکړي.
- ۴- دارنده جواز مکلف است که از اختراع یا اکتشاف مورد نظر در زمان معین و طبق شرایط استفاده نماید.
- (۵) اجباري جواز غیر انحصاري او د لېږد وړ ندی، پدې شرط چې له هغه څخه گټه اخیستنه د ښه نیت پر بناوي او یا د شرکت یوه برخه وي.
- (۵) جواز اجباری غیر انحصاری و غیر قابل انتقال می باشد، مشروط بر این که استفاده از آن بر اساس حسن نیت بوده و یا بخشی از شرکت باشد.
- (۶) داختراع یا اکتشاف مالک د اختراع یا اکتشاف اقتصادي قیمت ته په پام سره د مناسبو پیسو د ترلاسه کولو حق لري.
- (۶) مالک اختراع یا اکتشاف با در نظر داشت ارزش اقتصادی اختراع حق دریافت مبلغ مناسب را دارد.
- (۷) د اجباري جواز میعاد دهغه په بشپړېدو سره پایته رسېږي، د ثبت دفتر کولای شي د جواز د میعاد له بشپړېدو
- (۷) میعاد استفاده جواز اجباری با تکمیل آن خاتمه می یابد، دفتر ثبت می تواند قبل از تکمیل میعاد جواز، در

حالتی که اسباب صدور جواز اجباری از بین رفته و احتمال برگشت آن وجود نداشته باشد، آنرا باطل نماید.

(۸) حکومت، بنابر ضرورت اختراع می تواند، قبل از تکمیل میعاد مندرج فقره (۱) این ماده جواز اجباری را صادر نماید.

(۹) تصامیم اتخاذ شده در مورد صدور جواز اجباری و پرداخت فیس که مطابق این ماده، صورت گرفته، قابل تجدید نظر بوده و از طرف محکمه ذیصلاح مورد بررسی قرار می گیرد.

درخواست ابطال حق

اختراع یا اکتشاف

ماده بیست و ششم:

(۱) هر شخص می تواند در خواست ابطال حق اختراع یا اکتشاف ثبت شده را در یکی از حالات ذیل، به دفتر ثبت ارایه نماید:

۱- در صورتی که اختراع یا اکتشاف طبق احکام این قانون واجد

منحکمی، په داسې حال کې چې د اجباري جواز د صادرېدو اسباب له منځه تللي او د هغه د بېرته راگرځېدو احتمال شتون ونلري، هغه لغو کړي.

(۸) حکومت، د اختراع د ضرورت له منځې کولای شي، ددې مادې په (۱) فقره کې ددرج شوې مودې له بشپړېدو منحکمي اجباري جواز صادر کړي.

(۹) د اجباري جواز د صادرېدو او د فیس ورکړه چې ددې مادې مطابق يې صورت موندلی، د نوې کتنې وړ دی او د واکمنې محکمې له خوا تر بررسی لاندې نیول کېږي.

د اختراع یا اکتشاف د حق د

ابطال غوښتنلیک

شپږ ویشتمه ماده:

(۱) هر شخص کولای شي د ثبت شوې اختراع یا اکتشاف د حق د ابطال غوښتنلیک له لاندنيو حالاتو څخه په یوه کې، د ثبت دفتر ته وړاندې کړي:

۱- په هغه صورت کې چې اختراع یا اکتشاف د دې قانون د حکمونو مطابق

- د ثبت د شرایطو لرونکې نه وي.
- ۲- په هغه صورت کې چې غوښتونکي، د اختراع يا اکتشاف د ثبت واک ونلري.
- (۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی غوښتنلیک د لاندې مطالبو درلودونکي دی:
- ۱- د غوښتونکي شهرت او پته.
- ۲- د غوښتنلیک د ابطال دلایل.
- ۳- د اړوندې مقرري مطابق نور اسناد او مدارک.
- (۳) د ثبت دفتر مکلف دی، ددې مادې په (۱ او ۲) فقرو کې ددرج شوي غوښتنلیک له ترلاسه کولو وروسته، د (۱۰) ورځو مودې په ترڅ کې د اختراع يا اکتشاف د مالک يا د هغه د قانوني استازي په پته اطلاعیه له اړوند لارښود سره یوځای ولېږي.
- (۴) د ابطال د غوښتنلیک د وړاندې کولو او خبرتیا ډول او د هغه شرایط په مقررې کې تنظیمېږي.
- شرایط ثبت نباشد.
- ۲- در صورتی که درخواست کننده، صلاحیت ثبت اختراع یا اکتشاف را نداشته باشد.
- (۲) درخواست مندرج فقره (۱) این ماده، حاوی مطالب ذیل می باشد:
- ۱- شهرت و آدرس شخص درخواست کننده.
- ۲- دلایل ابطال درخواست.
- ۳- سایر اسناد و مدارک طبق مقرره مربوط.
- (۳) دفتر ثبت مکلف است، بعد از دریافت درخواست مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده، در خلال (۱۰) روز، اطلاعیه را طبق مقرره مربوط به آدرس مالک اختراع یا اکتشاف یا نماینده قانونی آن همراه با رهنمود مربوط ارسال نماید.
- (۴) طرز رایه درخواست ابطال و اطلاع دهی و شرایط آن، در مقرر، تنظیم می گردد.

د ثبت شوې اختراع يا اکتشاف د

حق ساتل

اووه ويشتمه ماده:

که چېرې د ثبت شوې اختراع يا اکتشاف په اړه د ابطال غوښتنلیک وړاندې نشي، يا د ثبت غوښتنلیک د ثبت د دفتر له خوا رد نشي، د ثبت شوې اختراع يا اکتشاف حق د هغه د نېټې تر پایه رسېدو پورې ساتل کېږي.

د اووښتي زیان او لگښتونو ورکړه

اته ويشتمه ماده:

ددغه قانون د درج شوو حکمونو سرغړونکي د واکمنې محکمې لخوا د اووښتي زیان، د مدافع وکیل د حق الزحمې او د تقنیني اسنادو مطابق د نورو لگښتونو په ورکړې مکلف دي.

پرنیول شوو تصمیمونو اعتراض

نهه ويشتمه ماده:

د ثبت د دفتر پر نیول شوو تصمیمونو اعتراض چې له احوالوسره سم د محکمې د رسیدګۍ ایجاب وکړي، په مقررره کې تنظیمېږي.

حفظ حق اختراع يا اکتشاف ثبت

شده

ماده بیست وهفتم:

هرگاه درخواست ابطال در مورد اختراع يا اکتشاف ثبت شده ارایه نه گردد يا درخواست ثبت از طرف دفتر ثبت رد نه شود، حق اختراع يا اکتشاف ثبت شده الی تاریخ انقضای آن حفظ می گردد.

پرداخت خساره وارده و مصارف

ماده بیست وهشتم:

متخلفین احکام مندرج این قانون از طرف محکمه ذیصلاح، مکلف به پرداخت خساره وارده، حق الزحمه وکیل مدافع و سایر مصارف طبق اسناد تقنینی می باشند.

اعتراض به تصامیم اتخاذ شده

ماده بیست ونهم:

اعتراض بر تصامیم اتخاذ شده دفتر ثبت که حسب احوال ایجاب رسیدګۍ محکمه را نماید، در مقررره تنظیم می گردد.

مهلت ورکول

دېرشمه ماده:

د ثبت دفتر کولای شي، د اسنادو، معلوماتو او د ورکړې وړ فیس د برابرولو لپاره د دې قانون او اړوندې مقررې د حکمونو مطابق مهلت ورکړي.

خلورم فصل

نهایی حکمونه

د حق الثبت اندازه

یو دېرشمه ماده:

(۱) د دې قانون په پنځه ویشتمه ماده کې د درج شوي جواز د حق الثبت، لېږد او د ورکړې وړ فیس اندازه په مقررې کې تنظیمېږي.

(۲) د سوداګرۍ او صنایعو وزارت مکلف دی، د حق الثبت، لېږد فیس او په دې قانون کې درج شوي نور پرداختونه (ورکړې) د دولت د وارداتو په حساب بانک ته تحویل کړي.

دادن مهلت

ماده سی ام:

دفتر ثبت می تواند، جهت تهیه اسناد، معلومات و فیس قابل پرداخت، مطابق احکام این قانون و مقرره مربوط، مهلت دهد.

فصل چهارم

احکام نهایی

اندازه حق الثبت

ماده سی و یکم:

(۱) اندازه حق الثبت، انتقال و فیس قابل پرداخت جواز مندرج ماده بیست و پنجم این قانون در مقررې تعیین می گردد.

(۲) وزارت تجارت و صنایع مکلف است، فیس حق الثبت، انتقال و سایر پرداخت های مندرج این قانون را به حساب واردات دولت، تحویل با نک نماید.

د بورډ رامنځته کول

دوه دېرشمه ماده:

- (۱) ددې قانون په حکمونو کې ددرج شوو حکمونو د بڼه تطبیق په منظور د مخترع او مکتشف د حقوقو د ملاتړ بورډ په لاندې ترکیب سره جوړېږي:
- ۱- د سوداګرۍ او صنایعو وزارت استازی، د رئیس په توګه.
- ۲- د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت استازی، د غړي په توګه
- ۳- د اقتصاد وزارت استازی، د غړي په توګه.
- ۴- د مالي وزارت استازی، د غړي په توګه.
- ۵- د افغانستان د علومو اکاډمۍ استازی، د غړي په توګه.
- ۶- د سوداګرۍ او صنایعو د خوڼي استازی، د غړي په توګه.
- (۲) د مخترع او مکتشف د حقوقو د ملاتړ د بورډ دندې او واکونه، په مقررې کې تنظیمېږي.

ایجاد بورډ

ماده سی و دوم:

- (۱) به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون، بوردهمایت حقوق مخترع ومکتشف به ترکیب ذیل ایجاد می گردد:
- ۱- نماینده وزارت تجارت و صنایع، به حیث رئیس.
- ۲- نماینده وزارت اطلاعات و فرهنگ، به حیث عضو.
- ۳- نماینده وزارت اقتصاد، به حیث عضو.
- ۴- نماینده وزارت مالیه، به حیث عضو.
- ۵- نماینده اکادمی علوم افغانستان، به حیث عضو.
- ۶- نماینده اتاق تجارت و صنایع افغانستان، به حیث عضو.
- (۲) وظایف و صلاحیت های بورډ همایت حقوق مخترع و مکتشف، در مقررې تنظیم می گردد.

د مقرر او کړنلارو وضع

دري دېرشمه ماده:

د سوداګرۍ او صنايعو وزارت کولای شي، د دې قانون د حکمونو د بڼه تطبيق په منظور، مقررې له پراوونو څخه تېرې او لايحې او کړنلارې وضع کړي.

د انفاذ نېټه

څلور دېرشمه ماده:

دغه قانون په رسمي جريده کې د خپرېدو له نېټې څخه نافذ او په نافذېدو سره يې د ۱۳۹۵ کال په (۱۲۲۷) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوی د مخترع او مکتشف د حقوقو د ملاتړ قانون لغو کېږي.

وضع مقررې ها و طرزالعمل ها

ماده سي وسوم:

وزارت تجارت و صنايع می تواند، به منظور تطبيق بهتراحکام این قانون، مقررې ها را پیشنهاد، لوايح و طرزالعمل ها را وضع نماید.

تاريخ انفاذ

ماده سي وچهارم:

این قانون از تاريخ نشر در جريده رسمی نافذ و با انفاذ آن قانون حمايت حقوق مخترع و مکتشف منتشره جريده رسمی شماره (۱۲۲۷) سال ۱۳۹۵ لغو می گردد.

د استملاک د قانون د توشیح
په هکله د افغانستان اسلامي
جمهوريت د رئيس
تقنيني فرمان

گڼه: (۲۴۹)

نېټه: ۱۳۹۵/۱۲/۱۴

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۷۹) مادې د حکم له مخې، د استملاک قانون چې د افغانستان د اسلامي جمهوريت دکابينې د ۱۳۹۵/۱۱/۲۰ نېټې د (۲۳) گڼې مصوبې پر بنسټ، په (۷) فصلونو او (۵۳) مادوکې تصويب شوی دی، توشیح کوم.

دوه يمه ماده:

د عدليې وزير او په پارلماني چارو کې د دولت وزير مؤظف دي، دغه فرمان د ملي شوري د لومړنۍ غونډې د جوړېدو له نېټې څخه د (۳۰) ورځو مودې په ترڅ کې، هغې شوري ته وړاندې کړي.

درېيمه ماده:

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ

فرمان تقينی

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان
در مورد توشیح قانون
استملاک

شماره: (۲۴۹)

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۲/۱۴

ماده اول:

به تأسی از حکم ماده (۷۹) قانون اساسی افغانستان، قانون استملاک را که به اساس مصوبه شماره (۲۳) مؤرخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۰ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان در (۷) فصل و (۵۳) ماده تصویب گردیده است، توشیح می دارم.

ماده دوم:

وزير عدليه و وزير دولت در امور پارلمانی مؤظف اند، این فرمان را در خلال مدت (۳۰) روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه شورای ملی، به آن شورا تقدیم نمایند.

ماده سوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

۱۳۹۶/۲/۲۰

همراه با مصوبه کابینه جمهوری اسلامی افغانستان و متن قانون متذکره در جريده رسمی نشر گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

او د افغانستان اسلامي جمهوریت د کابینې له مصوبې او د نوموړي قانون له متن سره یو ځای دې په رسمي جريده کې خپور شي.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوریت رئیس

مصوبه
کابینه جمهوری اسلامی افغانستان
در مورد طرح قانون
استملاک

شماره: (۲۳)

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۱/۲۰

به تاسی از حکم ماده (۷۹) قانون اساسی افغانستان، طرح قانون استملاک که در جلسه شماره (۲۳) مؤرخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۰ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان در (۷) فصل و (۵۳) ماده تصویب گردیده است، طی فرمان تقنینی نافذ می گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

د استملاک د قانون د طرحې په
هکله د افغانستان اسلامي
جمهوریت د کابینې
مصوبه

ګڼه: (۲۳)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۱۱ / ۲۰

د افغانستان د اساسي قانون د (۷۹) مادې د حکم له مخې، د استملاک د قانون طرحه چې د افغانستان اسلامي جمهوریت د کابینې د ۱۳۹۵ / ۱۱ / ۲۰ نېټې (۲۳) ګڼې غونډه کې په (۷) فصلونو او (۵۳) مادو کې تصویب شوی دی، د تقنیني فرمان په ترڅ کې نافذېږي.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوریت رئیس

فهرست مندرجات

قانون استملاک

فصل اول

احکام عمومي

صفحه	عنوان	ماده
۴۳	مبني.....	ماده اول:
۴۳	اهداف.....	ماده دوم:
۴۴	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۴۶	مراجع تطبيق.....	ماده چهارم:
۴۶	موارد استملاک.....	ماده پنجم:
۴۹	ممنوعيت و محدوديت استملاک.....	ماده ششم:
۴۹	دلایل ضرورت استملاک.....	ماده هفتم:
۵۰	تدابير مقدماتي.....	ماده هشتم:

فصل دوم

مكلفيت ها

۵۲	مكلفيت اداره استملاک کننده.....	ماده نهم:
۵۳	مكلفيت مالک و اشخاص متضرر.....	ماده دهم:
۵۴	مكلفيت اداره اراضی.....	ماده يازدهم:
۵۶	کميته ارزيابی.....	ماده دوازدهم:

فصل سوم

انواع استملاک

۵۸	استملاک ملکيت دارای ساختمان و تأسيسات.....	ماده سيزدهم:
----	--	--------------

رسمی جریده

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

۱۳۹۶/۲/۲۰

۶۰.....	قطع اشجار و نباتات ملکیت استملاکی	مادۀ چهاردهم:
۶۲.....	استملاک کلی یا قسمی	مادۀ پانزدهم:
۶۳.....	استملاک عاجل	مادۀ شانزدهم:
۶۴.....	استملاک ملکیت تحت حیازت متصرف	مادۀ هفدهم:
۶۶.....	خریداری ملکیت	مادۀ هجدهم:

فصل چهارم

انتقال ملکیت دولتی جهت تطبیق پروژه

۶۷.....	انتقال ملکیت به شاروالی ها	مادۀ نوزدهم:
۶۷.....	انتقال ملکیت اداره دولتی	مادۀ بیستم:
۶۸.....	استملاک و انتقال ملکیت وقفی	مادۀ بیست و یکم:

فصل پنجم

قیمت گذاری ملکیت های تحت استملاک

۶۹.....	استملاک	مادۀ بیست و دوم: هیئت طرح لایحه قیمت گذاری ملکیت های تحت
۶۹.....	وظایف و مکلفیت های هیئت طرح لایحه قیمت گذاری	مادۀ بیست و سوم:
۷۱.....	ملکیت های تحت استملاک	مادۀ بیست و چهارم:
۷۱.....	هیئت تخنیک	مادۀ بیست و پنجم:
۷۳.....	تثبیت تعویض ملکیت دارای ساختمان و تأسیسات	مادۀ بیست و ششم:
۷۳.....	تثبیت تعویض ملکیت رزاع شده	مادۀ بیست و هفتم:
۷۵.....	تثبیت تعویض ملکیت های دارای اشجار	مادۀ بیست و هشتم:
۷۶.....	تثبیت تعویض ساحه تجارتي	مادۀ بیست و نهم:
۷۶.....	تثبیت تعویض ساحه غیر تجارتي	

رسمی جریده

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

۱۳۹۶/۲/۲۰

۷۸.....پرداخت کرایه منزل رهایشی تحت استملاک	ماده سی ام:
۷۸.....تعویض قابل پرداخت به مالک	ماده سی و یکم:
۷۹.....تثبیت تعویض ساختمان های خودسر	ماده سی و دوم:
۸۰.....تثبیت تعویض ملکیت دارای سند غیر رسمی (عرفی)	ماده سی و سوم:
۸۱.....اعتراض بر تصمیم هیئت تخنیک	ماده سی و چهارم:
۸۳.....مالک فاقد اهلیت	ماده سی و پنجم:
۸۳.....استملاک ملکیت شخص غایب	ماده سی و ششم:
۸۴.....مدت پرداخت تعویض	ماده سی و هفتم:

فصل ششم

اسکان مجدد خارج محدوده ماستر پلان

۸۵.....اسکان مجدد مالکین	ماده سی و هشتم:
۸۷.....وظایف و مسئولیت های کمیته اسکان مجدد	ماده سی و نهم:
۸۸.....امتیاز در پروژه اسکان مجدد	ماده چهل:
۸۸.....شروع پروژه اسکان مجدد	ماده چهل و یکم:

فصل هفتم

احکام متفرقه

۸۹.....واگذاری ملکیت استملاک شده به اداره اراضی	ماده چهل و دوم:
۸۹.....تغییر در نقشه و پلان	ماده چهل و سوم:
منع استفاده از ملکیت استملاک شده به غیر از مقصد استملاکی	ماده چهل و چهارم:
۹۰.....استفاده مؤقت از ملکیت شخص	ماده چهل و پنجم:
۹۱.....تنظیم مجدد زمین	ماده چهل و ششم:

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

۱۳۹۶/۲/۲۰

۹۲.....اطلاع به اداره اراضی	ماده چهل و هفتم:
۹۲.....کود خاص بودجوى پروژه هاى استملاکى	ماده چهل و هشتم:
۹۳.....بررسى اختلافات املاکى	ماده چهل ونهم:
۹۴.....عدم تقسيم به حصص ملکیت تحت استملاک	ماده پنجاهم:
۹۴.....مؤیدات	ماده پنجاه و یکم:
۹۵.....پیشنهاد مقررہ ها، وضع طرز العمل ها و لوايح	ماده پنجاه ودوم:
۹۵.....انفاذ	ماده پنجاه و سوم:

قانون استملاک

فصل اول

احکام عمومي

مبني

ماده اول:

این قانون به تاسی از حکم فقره (۴) ماده چهل و یکم قانون اساسی افغانستان، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- ۱- فراهم نمودن زمینة استملاک عادلانه ملکیت های اشخاص.
- ۲- تنظیم روش های تثبیت ملکیت های تحت استملاک.
- ۳- فراهم نمودن زمینة تطبیق ماستر پلان های شهری و سایر پلان های پروژه های عام المنفعه.
- ۴- تعیین معیار های تثبیت تعویض عادلانه ملکیت های تحت استملاک.

د استملاک قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د څلویښتمې مادې د (۴) فقرې د حکم له مخې، وضع شوی دی.

موخې

دوه یمه ماده:

د دې قانون موخې عبارت دي له:

- ۱- د اشخاصو د ملکیتونو د عادلانه استملاک د زمینې برابرول.
- ۲- تر استملاک لاندې ملکیتونو د تثبیت د روشونو تنظیم.
- ۳- د ښاري ماستر پلانونو او عام المنفعه پروژو د نورو پلانونو د تطبیق د زمینې برابرول.
- ۴- تر استملاک لاندې ملکیتونو د عادلانه تعویض د تثبیت د معیارونو ټاکل.

۵- فراهم نمودن زمینۀ انتقال ملکیت های دولت جهت تطبیق پروژه های عام المنفعه.

۶- اسکان مجدد مالکین ملکیت های تحت استملاک در پروژه های بزرگ ملی.

۷- جبران خسارۀ مالک و سایر اشخاص متضرر از پروسۀ استملاک.

۸- افزایش تاثیرات مثبت استملاک بالای مردم.

اصطلاحات

مادۀ سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

۱- استملاک: انتقال مالکیت ملکیت های اشخاص به دولت است در بدل تعویض قبلی و عادلانه به منظور تطبیق پروژه های عام المنفعه.

۲- ملکیت: زمین، ساختمان و ملحقات آن که بر زمین یا ساختمان قرار داشته و انتقال آن بدون تغییر

۵- د عام المنفعه پروژو د تطبیق لپاره د دولت د ملکیتونو د انتقال د زمینې برابرول.

۶- په ملي سترو پروژوکې تر استملاک لاندې ملکیت د مالکینو بیا اسکان.

۷- د مالک او د استملاک له پروسې څخه د نورو متضررو اشخاصو د زیان جبران.

۸- پر خلکو د استملاک د مثبتو اغېزو زیاتول.

اصطلاحگانې

درېیمه ماده:

راتلونکې اصطلاحگانې پدې قانون کې لاندې مفاهیم افاده کوي:

۱- استملاک: د عام المنفعه پروژو د تطبیق په منظور، د مخکینې او عادلانه تعویض په بدل کې دولت ته د اشخاصو د ملکیتونو د مالکیت انتقال دی.

۲- ملکیت: ځمکه، ودانې او د هغې ملحقات چې پر ځمکه او ودانې باندې قرار لري او د هغو انتقال د ماهیت له

- بدلون، پرته، غير ممکن وي.
- ۳- استملاک کونکې اداره: د ښاري ماسټر پلانونو په محدوده کې ښاروالۍ گانې او د ښاري ماسټر پلانونو له ساحې څخه بهر وزارتونه او دولتي ادارې، د اراضۍ د ادارې په همکارۍ دي.
- ۴- کلي استملاک: په مدار اعتبار سند کې درج د ټول (بشپړ) ملکیت استملاک دی.
- ۵- قسمي استملاک: په مدار اعتبار سند کې د درج شوي ملکیت د يوې برخې استملاک دی.
- ۶- سوداگريزه (تجارتې) ساحه: هغه ځمکه ده چې د هغې د پاسه سوداگريز فعاليت جريان لري، مالک د مدار اعتبار سند لرونکی وي او مالیه يې ورکړل شوې وي.
- ۷- تعويض: مالک ته د تر استملاک لاندې ملکیت د دمخه او د عادلانه بدل ورکړه ده.
- ۸- متضرر شخص: هغه شخص دی چې د تر استملاک لاندې ملکیت مالک نه وي خو د استملاک له پروسې
- ماهیت، غير ممکن باشد.
- ۳- اداره استملاک کوننده: ښاروالی ها در محدوده ماسټر پلان های شهری و وزارت ها و ادارات دولتی خارج ساحه ماسټر پلان های شهری به همکارۍ اداره اراضی می باشند.
- ۴- استملاک کلی: استملاک تمام ملکیت مندرج سند مدار اعتبار می باشد.
- ۵- استملاک قسمی: استملاک بخشی از ملکیت مندرج سند مدار اعتبار می باشد.
- ۶- ساحه تجارتي: زمینی است که بالای آن فعالیت تجارتي جریان داشته، مالک دارای سند مدار اعتبار بوده و مالیه آن پرداخته شده باشد.
- ۷- تعويض: تأدیة بدل قبلي و عادلانه ملکیت تحت استملاک به مالک است.
- ۸- شخص متضرر: شخصی است که مالک ملکیت تحت استملاک نبوده ولی از پروسه استملاک

څخه متضرر شوی دی.

۹- بیا اسکان: تراستملاک لاندې ملکیت د مالک لپاره د ښاري ماسټر پلان د محدودې د ننه یا بهر د اوسېدنې د یوه واحد برابرو او په سترو ملي پروژو کې، د شرطونو لرونکو متضررو اشخاصو د دمخه وضعیت اعاده کول.

۱۰- د ځمکې بیا تنظیم: هغه عملیه ده چې مالک یا متصرف د خپل ملکیت یوه برخه او یا د هغې بدیل له استملاک پرته د ښاري غیر پلاني ساحې د اصلاح او پلاني کولو په منظور، د پلان د تطبیقونکي په واک کې ورکوي.

د تطبیق مراجع

څلورمه ماده:

ښاروالۍ، ګانې د ښاري ماسټر پلان په محدوده کې او اراضي اداره د ښاري ماسټر پلان له محدودې بهر، د دې قانون د حکمونو د تطبیق مراجع دي.

د استملاک موارد

پنځمه ماده:

(۱) د شخص ملکیت، یوازې د لاندې

متضرر ګرديده است.

۹- اسکان مجدد: فراهم نمودن یک واحد رهائشی در داخل یا خارج محدوده ماسټر پلان شهری است، برای مالک ملکیت تحت استملاک واعاده وضعیت قبلی اشخاص متضرر واجد شرایط در پروژه های بزرگ ملی.

۱۰- تنظیم مجدد زمین: عملیه است که مالک یا متصرف قسمتی از ملکیت خویش و یا بدیل آن را به منظور اصلاح و پلاني ساختن ساحه غیر پلاني شهری بدون استملاک در اختیار تطبیق کننده پلان قرار می دهد.

مراجع تطبیق

ماده چهارم:

شاروالی ها در محدوده ماسټر پلان شهری و اداره اراضی در خارج از محدوده ماسټر پلان شهری مراجع تطبیق احکام این قانون، می باشند.

موارد استملاک

ماده پنجم:

(۱) ملکیت شخص، صرف به منظور

- عام المنفعه پروژو د تطبيق په منظور استملاک کېږي:
- ۱- د نظامي مرکزونو او دفاعي او امنيتي تاسيساتو جوړول.
  - ۲- د واکمنو مراجعو د منظورو شوو پلانونو تطبيق.
  - ۳- د کانونو (معادنو) او تر ځمکې لاندې زېرمو استخراج.
  - ۴- د دولتي صنعتي پارکونو احداث (ودانول).
  - ۵- په دولتي پروژوکې شامل د لويو لارو (واتونو)، سرکونو، د اوسپنې دپتليو او نورو مواصلاتي کړنښو او اړوندو تاسيساتو احداث.
  - ۶- د نفتو او ګاز د نل ليکې (پايپ لاین) احداث.
  - ۷- د دولتي هوايي ډګرونو او د هغو د اړوندو تاسيساتو احداث.
  - ۸- د مخابراتي او معلوماتي تکنالوژۍ، د نوري فايبر د لين د شبکې او د دولتي راډيو او تلویزیون د تاسيساتو احداث.
  - ۹- په دولتي پروژو کې شامل د برېښنا
- تطبيق پروژه های عام المنفعه ذیل استملاک می گردد:
- ۱- ایجاد مراکز نظامی و تاسيسات دفاعی و امنيتی.
  - ۲- تطبيق پلان های منظور شده مراجع ذیصلاح.
  - ۳- استخراج معادن و ذخایر زیرزمینی.
  - ۴- احداث پارک های صنعتی دولتی.
  - ۵- احداث شاهراه ها، سرک ها، خطوط آهن و سایر خطوط مواصلاتی و تاسيسات مربوط شامل پروژه های دولتی.
  - ۶- احداث پایپ لاین نفت و ګاز.
  - ۷- احداث میدان های هوایی دولتی و تاسيسات مربوط آن ها.
  - ۸- احداث تاسيسات مخابراتی و تکنالوژي معلوماتی، شبکه لين فايبر نوری، شبکه های راډيو و تلویزیون دولتی.
  - ۹- احداث و نصب شبکه های برق

رسانی و پایه های آن، شبکه های مرکز گرمی و بخارخانه های شامل پروژه های دولتی.

۱۰- احداث بندهای برق، بندهای آبگردان، کانال ها، نهرها و کاریزهای شامل پروژه های دولتی.

۱۱- احداث شبکه های آبرسانی و کانالیزاسیون، مراکز جمع آوری و ذخیره کثافات و تخلیه فاضلاب شامل پروژه های دولتی.

۱۲- احداث تأسیسات و مراکز صحتی، تعلیمی، تحصیلی، تحقیقاتی، ورزشی، تفریحگاه ها، کودکانستان ها، پرورشگاه ها و سایر تأسیسات اجتماعی و فرهنگی شامل پروژه های دولتی.

۱۳- اعمار مساجد و سایر اماکن مذهبی شامل پروژه های دولتی.

۱۴- احداث مجتمع ها و شهرک های رهائشی شامل پروژه های دولتی.

(۲) ملکیت های اشخاص به منظور

رسولو د شبکو او د هغو د پایو، د مرکز گرمی د شبکو او د بخارخانو احداث او نصبول.

۱۰- په دولتي پروژو کې شامل د برېښنا د بندونو، د اوبو گرځولو د بندونو، کانالونو، نهرونو او کاریزونو احداث.

۱۱- په دولتي پروژو کې شامل د اوبو رسولو او کانالیزاسیون د شبکو، د کثافاتو د راټولولو او ذخیرې او د فاضلاب د تشولو د مرکزونو احداث.

۱۲- په دولتي پروژو کې شامل د روغتیايي، تعلیمي، تحصیلي، څېړنيزو، ورزشي، تفریح ځایونو، وړکتونونو، پالنځایونو د تأسیساتو او نورو ټولنيزو او فرهنگي تأسیساتو احداث.

۱۳- په دولتي پروژو کې شامل د جماتونو او نورو مذهبي اماکنو جوړول.

۱۴- په دولتي پروژو کې شامل د اوسېدنې مجتمع گانو او ښارگوټو احداث.

(۲) د اشخاصو ملکیتونه د دې مادې

په (۱) فقره کې د درج شوو مواردو د حریم د ساتنې پراختیا او تمديد په منظور، هم استملاک کېدای شي.

داستملاک ممنوعیت او محدودیت

شپږمه ماده:

(۱) د تاریخي، فرهنگي آثارو لرونکي ملکیتونه او ملي ساتل شوي ساحې استملاک کېدای نشي.

(۲) کرنیزو او باغي ملکیتونه، کرنیزو فارمونه، ځنگلونه، د اوبو د سرچینو حریم او هغه شنې (زرغونې) ساحې چې د ژوند چاپیریال ساتنې له لحاظ د اهمیت لرونکې دي د حکومت په تصویب، استملاک کېدای شي.

داستملاک د اړتیا دلایل

اوومه ماده:

استملاک کونکي اداره مکلفه ده، د استملاک د ضرورت دلایل د موخې، د ځمکې د کمې او کیفی مشخصاتو، د پروژې د ډول او موقعیت په یادولو او په فشرده ډول د پروژې د تطبیق د ساحې د مختلفو گزینو، ټولنیزو او

حفظ حریم، توسعه و تمديد موارد مندرج فقره (۱) این ماده، نیز استملاک شده می تواند.

ممنوعیت و محدودیت استملاک

ماده ششم:

(۱) ملکیت دارای آثار تاریخي، فرهنگي و ساحات حفاظت شده ملی، استملاک شده نمی تواند.

(۲) ملکیت های زراعتی و باغي، فارم های زراعتی، جنگلات، حریم منابع آبی و ساحات سبزی که از لحاظ حفاظت محیط زیست دارای اهمیت می باشند به تصویب حکومت، استملاک شده می تواند.

دلایل ضرورت استملاک

ماده هفتم:

اداره استملاک کننده مکلف است، دلایل ضرورت استملاک را با ذکر اهداف، مشخصات کمی و کیفی زمین، نوعیت و موقعیت پروژه با ذکر گزینه های مختلف ساحه تطبیق پروژه، تاثیرات اجتماعی و اقتصادی و

اقتصادي اغېزو او د پروژې د تطبيق د وخت مودې په يادلو سره حکومت ته، وړاندې کړي.

مقدماتي تدابيرونه

اتمۀ ماده:

(۱) استملاک کونکې اداره، د اړتيا وړ ملکيت د دې قانون په شپږمه ماده کې د درج شوي حکم په رعايت او د لاندې مقدماتي تدابيرونو په نيولو سره، استملاک کوي:

۱- د پروژې د عام المنفعه والي په اړه د دلايلو وړاندې کول.

۲- د پروژې د لږتر لږه اړتيا وړ ساحې دقيق ټاکل.

۳- د پروژې له تطبيق څخه د را پيدا شوو د ژوند چاپيرياليزو او ټولنيزو اغېزو مطالعه او ارزونه.

۴- د قانون له حکمونو سره سم د پروژې د پلان برابرول او ترتيب.

۵- د پروژې د استملاکي پلان له تطبيق څخه مخکې د استملاک د پروژې د پلان د ارزونې د کميټې د نظر اخيستل.

مدت زمان تطبيق پروژه را به شکل فشرده به حکومت، ارايه نمايد.

تدابير مقدماتي

ماده هشتم:

(۱) اداره استملاک کننده، ملکيت مورد نیاز را با رعايت حکم مندرج ماده ششم اين قانون و اتخاذ تدابير مقدماتي ذيل، استملاک می نمايد:

۱- ارايه دلايل مبني بر عام المنفعه بودن پروژه.

۲- تعيين دقيق حداقل ساحه مورد ضرورت پروژه.

۳- مطالعه و ارزيايي تأثيرات محيط زيستی و اجتماعي ناشی از تطبيق پروژه.

۴- تهيه و ترتيب پلان پروژه مطابق احکام قانون.

۵- کسب نظر کميټه ارزيايي پلان پروژه استملاک قبل از تطبيق پلان استملاکي پروژه.

- ۶- ترتيب پلان استملاکي به همکاري اداره اراضی و سایر ادارات مربوط.
- ۷- ترتيب لست مالکین، متصرفین و اشخاص متضرر در ساحة تحت استملاک.
- ۸- مشوره با اهالی ساحة تحت استملاک درمورد تطبيق پروژه.
- ۹- پیشبینی بودجه مورد نیاز جهت تأدیة تعویض ملکیت های تحت استملاک و پرداخت جبران خساره مربوط و تأمین مصارف تطبيق پروژه.
- ۱۰- پیشنهاد انتقال ملکیت دولتی شامل پروژه عام المنفعه از اداره اراضی.
- ۱۱- کسب موافقه اداره اراضی مبنی بر تبادلہ ملکیت دولتی با مالک در صورتی که ملکیت قابل تبادلہ یا وجوه مالی کافی غرض تأدیة تعویض در اختیار نداشته باشد.
- ۶- د اراضی د ادارې او نورو اړوندو ادارو په همکاري د استملاکي پلان ترتيب.
- ۷- په تر استملاک لاندې ساحه کې د مالکانو، متصرفينو او متضررو اشخاصو د لست ترتيبول.
- ۸- د پروژې د تطبيق په هکله تر استملاک لاندې ساحې له اوسېدونکو سره مشوره.
- ۹- تر استملاک لاندې ملکیتونو د تعویض د ورکړې او د اړوند زیان د جبران ورکړې او د پروژې د تطبيق د لگښتونو د تأمین لپاره د اړتیا وړ بودجې پیشبیني.
- ۱۰- اراضی له ادارې څخه په عام المنفعه پروژه کې د شامل دولتي ملکیت د انتقال وړاندیز.
- ۱۱- له مالک سره د دولتي ملکیت د تبادلې په اړه د اراضی ادارې د موافقې اخیستل په هغه صورت کې چې د تبادلې وړ ملکیت یا د تعویض د ورکړې په غرض کافی مالي وجوه په اختیار کې ونلري.

(۲) اداره استملاک کننده مکلف است، قبل از تطبيق پلان استملاکي، پروژه را به کمیته ارزیابی پلان پروژه استملاک، ارایه نماید.

(۳) تدابیر مندرج اجزای (۶ و ۵) فقره (۱) و حکم مندرج فقره (۲) این ماده در شهرهای دارای ماستر پلان شهری منظور شده، قابل تطبيق نمی باشد.

فصل دوم

مکلفیت ها

مکلفیت اداره استملاک کننده

ماده نهم:

اداره استملاک کننده مکلف است، بعد از تأیید پلان توسط کمیته ارزیابی و تصویب پروژه توسط حکومت، موارد ذیل را شش ماه قبل از تطبيق آن از طریق رسانه های همگانی و مرجع اداری ذیصلاح محل به مالک و متضرر ملکیت تحت استملاک اطلاع دهد:

(۲) استملاک کونکي اداره مکلفه ده، د استملاکي پلان له تطبيق دمخه، پروژه د استملاک د پروژې د پلان ارزونې کمیته ته، وړاندې کړي.

(۳) د (۱) فقرې په (۵ او ۶) اجزاوو کې درج شوي تدبیرونه او د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوی حکم د منظور شوي بنايي ماستر پلان په لرونکو بناونو کې، د تطبيق وړ ندي.

دوه یم فصل

مکلفیتونه

داستملاک کونکي ادارې مکلفیت

نهمه ماده:

استملاک کونکي اداره مکلفه ده، د ارزونې د کمیته په واسطه د پلان له تأیید او د حکومت په واسطه د پروژې له تصویب وروسته، لاندې موارد د هغې له تطبيق څخه شپږ میاشتې دمخه د ټولیزو رسنیو او د محل د واکمنې ادارې مرجع له لارې، تر استملاک لاندې ملکیت مالک او متضرر ته خبر ورکړي:

۱- مقصد استملاک. ۲- نوعیت و اندازہ مناسب ملکیت مورد ضرورت استملاک. ۳- پلان تفصیلی پروژہ. ۴- تخمین ارزش ملکیت مورد ضرورت استملاک با در نظر داشت حداقل و حداکثر ارزش زمین. ۵- اطمینان از تخصیص تأدیہ تعویض قبلی وعادلانہ. ۶- تاریخ آغاز پروژہ. <u>مکلفیت مالک و اشخاص</u>	۱- د استملاک مقصد. ۲- د استملاک د اړتیا وړ ملکیت ډول او مناسبه اندازه. ۳- د پروژې تفصیلي پلان. ۴- د ځمکې د ارزښت لږ تر لږه او زیاد نه زیاد ته په پام سره د استملاک د اړتیا وړ ملکیت د ارزښت تخمین. ۵- د دمخه او عادلانه تعویض د ورکړې له تخصیص څخه ډاډ. ۶- د پروژې د پیل نېټه. <u>د مالک او متضررو اشخاصو</u>

مکلفیت

لسمه ماده:

(۱) د ملکیت مالکان او د پروژې له تطبیق څخه متضرر اشخاص، د لاندې مکلفیتونو لرونکي دي:

۱- د تعویض او نورو اړوندو امتیازونو د اخیستلو لپاره استملاک کوونکې ادارې ته د مالکیت د مدار اعتبار اصل سند تسلیمي.

۲- د تعویض له اخیستلو څخه وروسته د یوې میاشتې مودې په ترڅ کې د تر

متضرر

ماده دهم:

(۱) مالکین ملکیت و اشخاص متضرر از تطبیق پروژہ، دارای مکلفیت های ذیل می باشند:

۱- تسلیمی اصل سند مدار اعتبار مالکیت به اداره استملاک کننده جهت اخذ تعویض و سایر امتیازات مربوط.

۲- تخلیه ملکیت تحت استملاک در خلال مدت یک ماه بعد از اخذ

استملاک لاندې ملکیت تخلیه.

۳- استملاک کوونکې ادارې ته د قانون له حکمونو سره سم د ملکیت انتقال.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو اشخاصو ادعا، د تعویض او نورو اړوند امتیازونو له اخیستلو وروسته د اورېدو وړ نده.

د اراضی ادارې مکلفیت

یوولسمه ماده:

(۱) د اراضی اداره د اړوندو ادارو ترمنځ د همغږۍ د رامنځته کولو لپاره، د لاندې مکلفیتونو لرونکې ده:

۱- د تر استملاک لاندې ځمکې او د تبادلې او انتقال وړ ځمکې د کدستر، سروې او تصفیه.

۲- د استملاک کوونکې ادارې په غوښتنه د هغه د مالک په موافقه له تر استملاک لاندې ملکیت سره د دولتي ځمکې تبادله.

۳- د استملاک کوونکې ادارې له ځمکې سره د دولتي ځمکې تبادله.

تعویض.

۳- انتقال ملکیت طبق احکام قانون به اداره استملاک کننده.

(۲) ادعای اشخاص مندرج فقره (۱) این ماده، بعد از اخذ تعویض و سایر امتیازات مربوط، قابل سمع نمی باشد.

مکلفیت اداره اراضی

ماده یازدهم:

(۱) اداره اراضی جهت ایجاد هماهنگی میان ادارات ذیربط، دارای مکلفیت های ذیل می باشد:

۱- سروی، کدستر و تصفیه زمین تحت استملاک و زمین قابل تبادله و انتقال.

۲- تبادله زمین دولتی با ملکیت تحت استملاک به موافقه مالک آن به تقاضای اداره استملاک کننده.

۳- تبادله زمین دولتی با زمین اداره استملاک کننده.

- ۴- مالک ته د قبالي ورکول، په هغه صورت کې چې د استملاک تعویض، ځمکه وي.
- ۵- د ثبت له اړوند دفتر څخه د استملاک شوي ملکیت وضع او اړوندو ادارو ته د هغې اطلاع.
- ۶- د ثبت په اړوند دفتر کې د استملاک شوي ملکیت ثبت.
- ۷- د استملاک له پروسي دمخه او د پروژې له تطبیق وروسته د ځمکې د ارزښت د اقل حد ټاکل.
- ۸- د استملاک د پروسي له تطبیق څخه څارنه.
- (۲) اراضي اداره د ملکیتونو د بازار د ثبات د رامنځته کولو او د زمیندارۍ (ځمکوالۍ) د خدمتونو وړاندې کولو د اسانتیا په منظور، هر پنځه کاله د هېواد په سطح له جلا کړنلارې سره سم د ځمکې د ارزښت تر ټولو ټیټ اقل حد ټاکي او د حکومت له تصویب وروسته یې ادارو ته اعلاموي.
- (۳) که چېرې د پروژې د تطبیق له امله، د هغې د ګاونډیو ملکیتونو
- ۴- اعطای قباله برای مالک در صورتی که تعویض استملاک، زمین باشد.
- ۵- وضع ملکیت استملاک شده از دفتر ثبت مربوطه و اطلاع آن به ادارات ذیربط.
- ۶- ثبت ملکیت استملاک شده در دفتر ثبت مربوطه.
- ۷- تعیین حد اقل ارزش زمین قبل از پروسه استملاک و بعد از تطبیق پروژه.
- ۸- نظارت از تطبیق پروسه استملاک.
- (۲) اداره اراضی به منظور ایجاد ثبات بازار ملکیت ها و تسهیل ارایه خدمات زمینداری، هر پنج سال نازل ترین حداقل ارزش زمین را مطابق طرزالعمل جداگانه در سطح کشور تعیین و بعد از تصویب حکومت به ادارات اعلان می دارد.
- (۳) هرگاه به اثر تطبیق پروژه، ارزش ملکیت های همجوار آن افزایش

یابد در این صورت، سهم مالکین در پرداخت تعویض استملاک بر اساس مقررۀ خاص تعیین می‌شود.

کمیته ارزیابی

ماده دوازدهم:

(۱) به منظور ارزیابی پلان استملاکی پروژه ها و انسجام و هماهنگی در تطبیق آن، کمیته ارزیابی به ترکیب ذیل، ایجاد می‌گردد:

- ۱- معاون دوم رئیس جمهور به حیث رئیس.
- ۲- رئیس اداره اراضی به حیث عضو.
- ۳- معین وزارت شهرسازی و مسکن به حیث عضو.
- ۴- معین وزارت مالیه به حیث عضو.
- ۵- معین وزارت عدلیه به حیث عضو.
- ۶- معین وزارت معادن و پترولیم به حیث عضو.

ارزینت لوړ شي پدې صورت کې، د استملاک د تعویض د ورکړې د مالکانو ونډه، د خاصې مقررې پراساس ټاکل کېږي.

د ارزونې کمیته

دولسمه ماده:

(۱) د پروژو داستملاکي پلان د ارزونې او د هغو په تطبیق کې د سمون او همغږۍ په منظور، د ارزونې کمیته په لاندې ترکیب، جوړېږي:

- ۱- د جمهور رئیس دوه یم مرستیال د رئیس په توګه.
- ۲- د اراضی ادارې رئیس د غړي په توګه.
- ۳- د ښار جوړولو او مسکن د وزارت معین د غړي په توګه.
- ۴- د مالیې وزارت معین د غړي په توګه.
- ۵- د عدلیې وزارت معین د غړي په توګه.
- ۶- د معادنو او پترولیم وزارت معین د غړي په توګه.

- ۷- د فواید عامې وزارت معین د غړي په توګه.
- ۷- معین وزارت فواید عامه به حیث عضو.
- ۸- د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت معین د غړي په توګه.
- ۸- معین وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ به حیث عضو.
- ۹- د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت معین د غړي په توګه.
- ۹- معین وزارت اطلاعات و فرهنگ به حیث عضو.
- ۱۰- د اوبو او انرژۍ وزارت معین د غړي په توګه.
- ۱۰- معین وزارت انرژۍ و آب به حیث عضو.
- ۱۱- د اقتصاد وزارت معین د غړي په توګه.
- ۱۱- معین وزارت اقتصاد به حیث عضو.
- ۱۲- د محلي ارګانونو د ادارې مرستیال د غړي په توګه.
- ۱۲- معاون اداره ارګان های محلی به حیث عضو.
- ۱۳- د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې مرستیال د غړي په توګه.
- ۱۳- معاون اداره ملی حفاظت محیط زیست به حیث عضو.
- ۱۴- د کابل ښاروالۍ مرستیال د غړي په توګه.
- ۱۴- معاون ښاروالی کابل به حیث عضو.
- ۱۵- د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو دخونې استازی د غړي په توګه.
- ۱۵- نماینده اتاق تجارت و صنایع افغانستان به حیث عضو.
- ۱۶- تر استملاک لاندې ملکیتونو مالک یا د مالکینو استازی د غړي په توګه.
- ۱۶- مالک یا نماینده مالکین ملکیت های تحت استملاک به حیث عضو.
- (۲) د اراضۍ اداره، د اړوندې ادارې په همکارۍ د استملاک د پروژې د
- (۲) اداره اراضی، سکرتریت کمیته ارزیابی پلان پروژه استملاک را با

پلان د ارزونې د کميټې سکرټريټ په غاړه لري.

(۳) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې کميټې په فعاليت پورې اړوندې چارې په هغه کړنلاره کې چې د هغې کميټې لخوا تصويبېږي، تنظيمېږي.

همکاری اداره مربوط، به عهده دارد.

(۳) امور مربوط به فعاليت کمیته مندرج فقره (۱) این ماده در طرزالعملی که از طرف آن کمیته، تصویب می‌شود، تنظیم می‌گردد.

درېم فصل

د استملاک ډولونه

د ودانۍ او تاسيساتو لرونکي

ملکيت استملاک

ديارلسمه ماده:

(۱) که چېرې تر استملاک لاندې ملکيت د پاسه، ودانۍ يا تاسيسات ودان شوي وي، مالک کولای شي، هغه ويجاړ او اړوند تعميراتي مواد د دريو مياشتو مودې په ترڅ کې انتقال کړي.

(۲) که چېرې مالک د دې مادې په (۱) فقره کې درج په ټاکلې موده کې د ودانۍ يا تاسيساتو له ويجاړولو او د تعميراتي موادو له انتقال څخه ډډه

فصل سوم

انواع استملاک

استملاک ملکيت دارای ساختمان

و تاسيسات

ماده سيزدهم:

(۱) هرگاه بالای ملکيت تحت استملاک، ساختمان و تاسيسات اعمار شده باشد، مالک می‌تواند، آن ها را تخریب و مواد تعميراتی مربوط را درخلاف مدت سه ماه انتقال نماید.

(۲) هرگاه مالک در مدت معينه مندرج فقره (۱) این ماده از تخریب ساختمان یا تاسيسات و انتقال مواد تعميراتی امتناع

ورزد، اداره استملاک کننده می‌تواند به تخریب آن اقدام نماید.

در این صورت مالک مستحق مواد تعمیراتی مربوط نمی‌گردد.

(۳) پاک کاری ساحه بعد از تخریب ساختمان یا تأسیسات در هماهنگی با اداره ملی حفاظت محیط زیست و شاروالی مربوط به عهده اداره استملاک کننده می‌باشد.

(۴) ساختمان های که تخریب آن نیاز به دقت مسلکی دارد، اداره استملاک کننده مکلف است با توظیف اشخاص فنی و مسلکی به مصرف خویش به تخریب آن اقدام نماید.

(۵) اداره استملاک کننده، مالک، متصرف و متضرر مکلف اند، حین تخریب ملکیت تحت استملاک به منظور حفاظت کیبل های مخابراتی، لین های برق، تأسیسات آبرسانی و کانالیزاسیون، لوله های گاز و سایر شبکه های عرضه خدمات عامه، تدابیر

و کړي استملاک کوونکې اداره کولای شي د هغو په ویجاړولو لاس پورې کړي.

پدې صورت کې مالک د اړوندو تعمیراتی موادو، مستحق نه کېږي.

(۳) د ودانۍ یا تأسیساتو له ویجاړېدو وروسته د ساحې پاک کاري د ژوند چاپېریال ساتنې له ملي ادارې او اړوندې بناوالۍ سره په همغږۍ کې د استملاک کوونکې ادارې په غاړه ده.

(۴) هغه ودانۍ چې ویجاړول یې مسلکې دقت ته اړتیا لري، استملاک کوونکې اداره مکلفه ده په خپل لگښت د فني او مسلکي اشخاصو په توظیفولو سره د هغو په ویجاړولو لاس پورې کړي.

(۵) استملاک کوونکې اداره، مالک، متصرف او متضرر مکلف دي، د مخابراتي کېبلونو، د برېښنا لینونو، د اوبو رسولو او کانالیزاسیون تأسیسات، د گازو لولې او د عامه خدمتونو د عرضه کولو د نورو شبکو د ساتنې په منظور، تر استملاک لاندې ملکیتونو د

لازم را اتخاذ نمایند در غیر آن مکلف به جبران خساره وارده می باشند.

(۶) تخریب ساختمان و تأسیسات ملکیت های که مالک معین نداشته باشد به عهده اداره استملاک کننده می باشد.

قطع اشجار و نباتات ملکیت

استملاکی

ماده چهاردهم:

(۱) هرگاه ملکیت تحت استملاک دارای اشجار، نباتات و امثال آن باشد در صورتی که تطبیق پروژه سبب از بین رفتن آن ها گردد، مالک می تواند در خلال مدت سه ماه به قطع و انتقال آن اقدام نموده حاصلات، طور رایگان به وی تعلق می گیرد.

(۲) هرگاه مالک در میعاد مندرج فقره (۱) این ماده به قطع و انتقال اشجار، نباتات و امثال آن اقدام ننماید،

ویجاړولو په وخت کې لازم تدبېرونه ونیسي لدې پرته د وارده خسارې په جبران مکلف دي.

(۶) د هغو ملکیتونو د ودانۍ او تأسیساتو ویجاړول چې ټاکل شوی مالک ونلري د استملاک کوونکې ادارې پر غاړه دي.

د استملاکي ملکیت د ونو او

نباتاتو پرې کول

څوارلسمه ماده:

(۱) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت د ونو، نباتاتو او هغو ته ورته لرونکي وي په هغه صورت کې چې د پروژې تطبیق د هغو د له منځه تللو سبب شي، مالک کولای شي، د دريو میاشتو مودې په ترڅ کې د هغو په پرې کولو او لېږدولو لاس پورې کړي حاصلات، په وړیا توګه په هغه پورې اړه پیدا کوي.

(۲) که چېرې مالک ددې مادې د (۱) فقرې په درج شوي میعاد کې د ونو، نباتاتو او هغو ته ورته په پرې کولو او

اداره استملاک کننده می تواند، آن ها را قطع و انتقال دهد، در این صورت مالک مستحق آن نمی گردد.

(۳) هرگاه جمع آوری حاصلات در میعاد مندرج فقره (۱) این ماده ممکن نباشد، اداره استملاک کننده می تواند، میعاد معینه را تا زمان جمع آوری حاصلات تمدید نموده و در صورت استعجالیت تطبیق پروژه، اشجار، نباتات و امثال آن را قطع نموده و به مالک تسلیم و قیمت حاصلات را نیز به وی بپردازد.

(۴) هرگاه حاصلات ملکیت تحت استملاک به اثرآفات طبیعی تلف گردد، میعاد مندرج فقره (۳) این ماده، فاقد اعتبار گردیده، اداره استملاک کننده می تواند به تطبیق پروژه اقدام نماید.

لپردولو لاس پورې نه کړي، استملاک کوونکې اداره کولای شي، هغه پرې او ولپردوي، پدې صورت کې مالک د هغه نه مستحق کېږي.

(۳) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي میعاد کې د حاصلاتو را ټولول شونې نه وي، استملاک کوونکې اداره کولای شي، ټاکل شوی میعاد د حاصلاتو د راټولولو تر وخت پورې تمدید کړي او د پروژې د تطبیق د استعجالیت په صورت کې، ونې، نباتات او هغو ته ورته پرې کړي او مالک ته وسپاري او د حاصلاتو بیه هم هغه ته ورکړي.

(۴) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت حاصلات د طبیعی پېښو له امله تلف شي، ددې مادې په (۳) فقره کې درج شوی میعاد نا اعتباره ګرځي، استملاک کوونکې اداره کولای شي، د پروژې په تطبیق لاس پورې کړي.

کلي يا قسمي استملاک

پنخلسمه ماده:

(۱) که چپرې ملکیت په کلي ډول سره استملاک شي، د ملکیت د اعتبار وړ سند د استملاک کورونکې ادارې لخوا اخیستل کېږي او د تعویض له تادیبې وروسته د مالک له نوم څخه په اړوند دفتر کې وضع کېږي او په اړوند دفتر کې د استملاک کورونکې ادارې په نوم ثبت او ساتل کېږي.

(۲) که چپرې له ملکیت څخه یوه برخه استملاک شي پدې حالت کې، د ملکیت د سند په اصل کې د استملاک شوې برخې په اندازه وضع اود ثبت په دفتر کې درج او یادشوی سند، له مالک سره پاتې کېږي.

(۳) که چپرې د شخص له ملکیت څخه یوه برخه، داسې استملاک شي چې مالک وکولای شي د هغه له پاتې شوې برخې څخه گټه واخلې پدې حالت کې پاتې شوې برخه، نه استملاک کېږي.

استملاک کلي يا قسمي

ماده پانزدهم:

(۱) هرگاه ملکیت به صورت کلي استملاک گردد، سند مدار اعتبار ملکیت از طرف اداره استملاک کننده اخذ و بعد از تأدیبه تعویض از نام مالک در دفتر مربوط وضع و به اسم اداره استملاک کننده در دفتر مربوط ثبت و حفظ می گردد.

(۲) هرگاه قسمتی از ملکیت استملاک گردد در این حالت به اندازه قسمت استملاک شده در اصل سند ملکیت وضع و در دفتر ثبت درج و سند مذکور، نزد مالک باقی می ماند.

(۳) هرگاه قسمتی از ملکیت شخص، طوری استملاک گردد که مالک بتواند از قسمت باقیمانده آن استفاده نماید در این حالت قسمت باقیمانده، استملاک نمی گردد.

(۴) هرگاه قسمت باقی مانده ملکیت مندرج فقره (۳) این ماده، برای مالک قابل استفاده نباشد، در این حالت اداره استملاک کننده مکلف است به موافقه مالک آن را نیز تحت عین شرایط، استملاک نماید.

(۵) هرگاه مالک به استملاک ملکیت مندرج فقره (۳) این ماده، موافق نباشد در این صورت مکلف است، مطابق پلان منظور شده مرجع ذیصلاح، آن را مورد استفاده قرار دهد.

استملاک عاجل

ماده شانزدهم:

(۱) ملکیت با رعایت حکم مندرج ماده پنجم این قانون، جهت تأمین مقاصد ذیل طور عاجل استملاک شده می‌تواند:

۱- غرض تأمین منافع دفاعی و امنیتی کشور.

۲- در حالات وقوع زلزله، آتشفشان،

(۴) که چهری ددی مادی په (۳) فقره کې د درج شوي ملکیت پاتې شوي برخه، د مالک لپاره د گټې اخیستنې وړ نه وي، په دې حالت کې استملاک کوونکې اداره مکلفه ده د هغه د مالک په موافقه تر عین شرایطو لاندې هم، استملاک کړي.

(۵) که چهری مالک ددی مادی په (۳) فقره کې د درج شوي ملکیت په استملاک موافق نه وي، پدې صورت کې مکلف دی، د واکمنې مرجع له منظور شوي پلان سره سم، هغه تر گټې اخیستنې لاندې ونیسي.

عاجل استملاک

شپاړسمه ماده:

(۱) ملکیت د دې قانون د پنځمې مادې د درج شوي حکم په رعایت سره، د لاندې مقصدونو د تأمین لپاره په عاجل ډول استملاک کېدای شي:

۱- د هېواد د دفاعي او امنيتي گټو د تأمین په غرض.

۲- د زلزلي، آتشفشان، سيلاب،

سیلاب، طوفان، لغزش کوه، انفجار و سایر حالات غیر مترقبه، غرض اسکان مجدد اشخاص متضرر.

(۲) درحالات مندرج فقره (۱) این ماده، حداقل ملکیت به تناسب ضرورت مبرم، بعد از تصویب حکومت استملاک می‌گردد.

(۳) حکم مندرج ماده نهم این قانون درحالات استملاک عاجل قابل رعایت نمی‌باشد.

(۴) درحالات استملاک عاجل به اعتراضات و شکایات مالکین و اشخاص متضرر بعد از تطبیق پروژه رسیدگی صورت می‌گیرد.

استملاک ملکیت تحت حیات

متصرف

ماده هفدهم:

(۱) هرگاه ملکیت تحت استملاک به اساس عقد در حیات متصرف قرار داشته باشد، مالک و متصرف مکلف

طوفان، دغره خوبیدلو، چاودنی د پینیدو په حالتونو او نورو غیر مترقبه حالتونو کې، د متضررو اشخاصو د بیا اسکان په غرض.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي حالت کې، لږ تر لږه د شدیدې اړتیا په تناسب ملکیت، د حکومت له تصویب وروسته، استملاک کېږي.

(۳) ددې قانون په نهمه ماده کې درج شوی حکم د عاجل استملاک په حالتونو کې د رعایت وړ ندی.

(۴) د عاجل استملاک په حالتونو کې د مالکینو او متضررو اشخاصو اعتراضونو او شکایتونو ته د پروژې له تطبیق څخه وروسته رسیدگی صورت مومي.

د متصرف ترحیازت لاندې د

ملکیت استملاک

اوولسمه ماده:

(۱) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت د عقد پربنسټ د متصرف په حیات کې وي، مالک او متصرف

اند در خلال سه ماه اول مدت مندرج ماده هشتم این قانون، حساب معامله مربوط را تصفیه نمایند در غیر آن اداره استملاک کننده غرض جلوگیری از ضیاع حقوق مالک یا متصرف تدابیر لازم را به تجویز محکمه ذیصلاح اتخاذ می نماید.

(۲) اداره استملاک کننده در حالت مندرج فقره (۱) این ماده، حق ثابت متصرف را اداء و متباقی تعویض را به مالک ملکیت تسلیم می نماید.

در صورتی که از تسلیمی آن ابراء ورزد، وجوه حاصله به حساب امانت در یکی از بانک های دولتی گذاشته شده و ادعای بعدی وی در زمینه قابل سمع نمی باشد.

(۳) اداره استملاک کننده، در حالت مندرج فقره (۱) این ماده ضرر وارده را حسب احوال به طرفین عقد جبران می نماید.

مکلف دي، ددې قانون په اتمه ماده کې د درج شوي مودې د لومړيو دريو مياشتو په ترڅ کې، د اړوندې معاملې حساب تصفيه کړي له هغې پرته مالک يا متصرف د حقوقو له ضياع څخه د مخنيوي په غرض د واکمنې محکمې په اجازه لازم تدبيرونه ونيسي.

(۲) ددې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې استملاک کوونکې اداره، د متصرف ثابت حق اداء کوي او پاتې تعویض د ملکیت مالک ته ورسپاري.

په هغه صورت کې چې د هغه له سپارلو څخه ډډه وکړي، حاصله وجوه له دولتي بانکونو څخه په یوه کې د امانت په حساب اېښودل کېږي او د هغه وروستې دعوي د اورېدو وړ نده.

(۳) استملاک کوونکې اداره، ددې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې وارده زیان له احوالو سره سم، د عقد لوریو ته جبرانوي.

د ملکیت پیریدنه

اتلسمه ماده:

(۱) استملاک کوونکې اداره کولای شي، د اړتیا وړ ملکیت چې د ماسټر پلان د محدودې په بهر کې موقعیت ولري، له تصفیې وروسته د مالک په رضایت و پېري.

(۲) که چېرې استملاک کوونکې اداره، د پروژې د تطبیق د پایو یا دبرېښنا د جنکشن د نصب، دمخابراتو، رادیو او ټلوویزیون د آنتن، د امنیتي برجونو، تخنیکي دستگاؤ او دې ته ورته ودانۍ په منظور، له زر متر مربع څخه کمې ساحې ته اړتیا ولري، کولای شي، ساحه د مالک د اعتبار وړ سند پرېښت د هغه په رضایت د اراضی له ادارې سره په تفاهم کې، وپېري.

(۳) که چېرې لوري ددې مادې په (۲) فقره کې په درج شوې معامله د خبرو اترو له لارې موافقه ونکړي، استملاک کوونکې اداره کولای شي، ددې قانون له حکمونو سره سم، د نظر وړ ملکیت

خریداری ملکیت

ماده هجدهم:

(۱) اداره استملاک کوننده می تواند، ملکیت مورد ضرورت را که در خارج محدوده ماسټر پلان، موقعیت داشته باشد، بعد از تصفیې به رضایت مالک خریداری نماید.

(۲) هرگاه اداره استملاک کوننده به منظور تطبیق پروژه نصب پایه ها یا جنکشن برق، آنتن مخابرات، رادیو و ټلوویزیون، اعمار برج های امنیتی، دستگاه های تخنیکي و امثال آن، به ساحه کمتر از هزار متر مربع ضرورت داشته باشد، می تواند ساحه را بر اساس سند مدار اعتبار مالک به رضایت وی در تفاهم با اداره اراضی، خریداری نماید.

(۳) هرگاه طرفین به معامله مندرج فقره (۲) این ماده از طریق مذاکره توافق نمایند، اداره استملاک کوننده می تواند، ملکیت مورد نظر را مطابق احکام این قانون،

استملاک کړي.

څلورم فصل

د پروژې د تطبیق لپاره د دولتي

ملکیت لېږدول

ښاروالیو ته د ملکیت لېږدول

نولسمه ماده:

که چېرې ښاروالی. د ښاري ماسټر پلان د تطبیق په منظور، د وزارتونو او دولتي ادارو ملکیت ته اړتیا ولري، یادشوی ملکیت، ددې قانون له حکمونو سره سم، د حکومت په واسطه د ځمکې د گټې اخیستنې د پلان له تصویب وروسته اړوندې ښاروالی. ته، په وړیا توگه لېږدېږي.

د دولتي ادارې د ملکیت لېږدول

شلمه ماده:

(۱) که چېرې وزارت یا دولتي اداره د ښاري یا له هغه څخه بهر د ماسټر پلان په محدوده کې د پروژې د تطبیق لپاره، د بل وزارت یا دولتي ادارې ملکیت ته اړتیا ولري، یادشوی ملکیت ددې قانون

استملاک نماید.

فصل چهارم

انتقال ملکیت دولتي جهت

تطبیق پروژه

انتقال ملکیت به ښاروالی ها

ماده نهم:

هرگاه ښاروالی به منظور تطبیق ماسټر پلان شهری به ملکیت وزارت ها و ادارات دولتي ضرورت داشته باشد، ملکیت مذکور، مطابق احکام این قانون به ښاروالی مربوط بعد از تصویب پلان استفاده زمین توسط حکومت، طور رایگان انتقال می گردد.

انتقال ملکیت اداره دولتي

ماده بیستم:

(۱) هرگاه وزارت یا اداره دولتي به ملکیت وزارت یا اداره دولتي دیگر جهت تطبیق پروژه در محدوده ماسټر پلان شهری یا خارج از آن، ضرورت داشته باشد، ملکیت مذکور مطابق

له حکمونو سره سم، لېږدېږي.

(۲) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي ملکیت د لېږد له امله، نور اشخاص زیانمن شي، وزارت یا منتقل الیه دولتي اداره د وارده خسارې په جبران مکلف دي.

دوقفي ملکیت استملاک او لېږدول

یوویشتمه ماده:

(۱) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت، وقفي وي، تر لاندو شرایطو لاندې استملاک او لېږدول کېږي:

۱- په هغه صورت کې ملکیت په لنډ مهاله ډول وقف شوی وي، ددې قانون له حکمونو سره سم، د نظر وړ ملکیت استملاک کېږي.

۲- په هغه صورت کې چې ملکیت په دایمي ډول وقف شوی وي، استملاک کوونکې اداره د هغه د تعویض په تادیې مکلفه ده.

(۲) که چېرې ددې مادې د (۱) فقرې د (۲) جزء په درج شوي حالت کې وقفي ملکیت استملاک شي پدې

احکام این قانون، انتقال می‌گردد.

(۲) هرگاه به اثر انتقال ملکیت مندرج فقره (۱) این ماده، سایر اشخاص متضرر گردند، وزارت یا اداره دولتی منتقل الیه مکلف به جبران خساره وارده می‌باشد.

استملاک و انتقال ملکیت وقفي

ماده بیست و یکم:

(۱) هرگاه ملکیت تحت استملاک، وقفي باشد، تحت شرایط ذیل استملاک و انتقال می‌گردد:

۱- در صورتی که ملکیت طور مؤقت وقف گردیده باشد، ملکیت مورد نظر مطابق احکام این قانون، استملاک می‌گردد.

۲- در صورتی که ملکیت طور دایمی وقف گردیده باشد، اداره استملاک کننده مکلف به تادیه تعویض آن می‌باشد.

(۲) هرگاه ملکیت وقفي در حالت مندرج جزء (۲) فقره (۱) این ماده استملاک گردد در این صورت اداره

استملاک کننده مکلف است به عوض ملکیت وقفی در محل مناسب، زمین دیگر و به عوض ساختمان، قیمت آن را به اداره اوقاف مربوط تأدیه نموده و در این صورت تخریب ساختمان و پاک کاری ساحه به عهده اداره استملاک کننده می باشد.

صورت کې استملاک کوونکې اداره مکلفه ده په مناسب ځای کې د وقفی ملکیت په بدل کې بله ځمکه او د ودانۍ (ساختمان) په بدل کې د هغه بیه د اوقافو اړوندې ادارې ته ورکړي او په دې صورت کې د ودانۍ ویجاړول او د ساحې پاک کاری د استملاک کوونکې ادارې پر غاړه دي.

فصل پنجم

قیمت گذاری ملکیت های

تحت استملاک

هیئت طرح لایحه قیمت گذاری

ملکیت های تحت

استملاک

ماده بیست و دوم:

هیئت طرح لایحه قیمت گذاری ملکیت های تحت استملاک به منظور طرح لایحه قیمت گذاری ملکیت های تحت استملاک در پروژه های منظوره شده محدودده ماستر پلان و خارج از آن در هر

پنجم فصل

تر استملاک لاندې ملکیتونو

قیمت گذاری

تراستملاک لاندې ملکیتونو د

قیمت گذاری د لایحې د طرحې

پلاوی

دوه ویستمه ماده:

د ماستر پلان او له هغه څخه بهر د محدودې په منظور شوو پروژو کې تر استملاک لاندې ملکیتونو د قیمت گذاری د لایحې د طرحې په منظور، تر استملاک لاندې ملکیتونو د قیمت گذاری د لایحې د طرحې پلاوی په هر

- ولایت کې په لاندې ترکیب سره ټاکل کېږي:
- ۱- والي د رئیس په توګه.
  - ۲- ښاروال د مرستیال په توګه.
  - ۳- د اراضی د ادارې رئیس د غړي په توګه.
  - ۴- د اراضی د ادارې د کدستر د سروی استازی د غړي په توګه.
  - ۵- د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ ریاست استازی د غړي په توګه.
  - ۶- د ښارجوړونې او مسکن ریاست استازی د غړي په توګه.
  - ۷- د عدلیې ریاست استازی د غړي په توګه.
  - ۸- د ټولګټو ریاست استازی د غړي په توګه.
  - ۹- د مستوفیت استازی د غړي په توګه.
  - ۱۰- د استملاک کونکې ادارې استازی د غړي په توګه.
  - ۱۱- د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو خونې استازی د غړي په توګه.
- ولایت به ترکیب ذیل تعیین می‌گردد:
- ۱- والی به حیث رئیس.
  - ۲- ښاروال به حیث معاون.
  - ۳- رئیس اداره اراضی به حیث عضو.
  - ۴- نماینده سروی کدستر اداره اراضی به حیث عضو.
  - ۵- نماینده ریاست زراعت، آبیاری و مالداری به حیث عضو.
  - ۶- نماینده ریاست شهرسازی و مسکن به حیث عضو.
  - ۷- نماینده ریاست عدلیه به حیث عضو.
  - ۸- نماینده ریاست فواید عامه به حیث عضو.
  - ۹- نماینده مستوفیت به حیث عضو.
  - ۱۰- نماینده اداره استملاک کننده به حیث عضو.
  - ۱۱- نماینده اتاق تجارت و صنایع افغانستان به حیث عضو.

تر استملاک لاندې ملکیتونو د قیمت گذاري د لايحي د طرحې پلاوي دندې او مکلفیتونه

درويشتمه ماده:

تر استملاک لاندې ملکیتونو د قیمت گذاري د لايحي د طرحې پلاوي مکلف دی، تر استملاک لاندې ملکیتونو د قیمت گذاري د لايحي د طرحې او د تصویب په غرض حکومت ته د هغې د وړاندې کولو په وخت کې، لاندې معیارونه په پام کې ونیسي:

۱- د لايحي له ترتیب څخه دمخه د دريو میاشتو مودې په ترڅ کې د محل او د همجوارو ساحو په بازار کې د ملکیت اټکل شوې بیه.

۲- تر استملاک لاندې ملکیتونو د نوعیت، موقعیت، درجې او سوداگریز محراق د ارزښت په پام کې نیول.

تخنيکي پلاوي

څلېریشتمه ماده:

(۱) تر استملاک لاندې ملکیتونو د قیمت گذاري په منظور، د استملاک

وظايف و مکلفيت های هیئت طرح لايحه قیمت گذاري ملکیت های تحت استملاک

ماده بیست و سوم:

هیئت طرح لايحه قیمت گذاري ملکیت های تحت استملاک مکلف است، حین تهیه طرح لايحه قیمت گذاري ملکیت های تحت استملاک و ارایه آن غرض تصویب به حکومت، معیارهای ذیل را در نظر بگیرد:

۱- قیمت تخمینی ملکیت در بازار محل و ساحات همجوار در خلال مدت سه ماه قبل از ترتیب لايحه.

۲- رعایت نوعیت، موقعیت، درجه و ارزش محراق تجارتي ملکیت های تحت استملاک .

هیئت تخنيکي

ماده بیست و چهارم:

(۱) هیئت تخنيکي به منظور قیمت گذاري ملکیت های تحت استملاک،

متشکل از انجیران مسلکی اداره
استملاک کننده و مالک یا نماینده
مالکین طبق طرز العمل مربوط
ایجاد و دارای وظایف ذیل
می باشد:

۱- آگاهی دهی به اشخاص متضرر
پروژه از چگونگی پرداخت جبران
خساره.

۲- تثبیت مالکین یا متصرفین
ملکیت های تحت استملاک و ارزیابی
لست ابتدائی اشخاص متضرر.

۳- سنجش قیمت ملکیت های تحت
استملاک مطابق احکام این قانون و
لایحه قیمت گذاری.

(۲) هرگاه شاروالی در تشکیل خویش
اداره استملاک داشته باشد در این
صورت اداره مذکور وظایف
مندرج فقره (۱) این ماده را
انجام می دهد.

کوونکې ادارې له مسلکي انجیرانو او
مالک یا مالکینو له استازي څخه جوړ
تخنیکي پلاوی د اړوندې کرنلارې
سره سم، رامنځته کېږي او د لاندې
دندو لرونکې دی:

۱- د خسارې د جبران د ورکړې له
څرنګوالي څخه د پروژې زیانمنو
اشخاصو ته پوهاوي ورکول.

۲- تر استملاک لاندې ملکیتونو د
مالکینو یا متضررینو تثبیتول او د زیانمنو
اشخاصو د لومړني لست ارزونه.

۳- ددې قانون د حکمونو او د قیمت
ګذاری د لایحې سره سم تر استملاک
لاندې ملکیتونو د بيو سنجش.

(۲) که چېرې بناړوالي په خپل تشکیل
کې د استملاک اداره ولري، پدې
صورت کې نوموړې اداره ددې مادې
په (۱) فقره کې درج شوې
دندې سرته رسوي.

د ودانی او تاسیساتو لرونکي ملکیت د تعویض تثبیت

پنځه ویستمه ماده:

(۱) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت د پاسه ودانی یا نور تاسیسات ودان شوي وي، د ودانی او تاسیساتو بیه، فني او انجنیري معیارونو ته په کتو سره، د اړوندو مسلکي انجنیرانو په واسطه تثبیتېږي او د ځمکې په اصل بیه ورزیاتېږي.

(۲) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت یوه برخه د زیات ارزښت درلودونکې او د هغه بله برخه د کم ارزښت درلودونکې وي، پدې صورت کې ددې قانون د حکمونو په پام کې نیولو سره، د هرې برخې بیه په جلا ډول تثبیتېږي.

د کرل شوي ملکیت د تعویض

تثبیت

شپږ ویستمه ماده:

(۱) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت کرل شوی وي، د ملکیت له

تثبیت تعویض ملکیت دارای ساختمان و تاسیسات

ماده بیست و پنجم:

(۱) هرگاه بالای ملکیت تحت استملاک، ساختمان یا سایر تاسیسات اعمار شده باشد، قیمت ساختمان و تاسیسات با نظر داشت معیارهای فنی و انجنیری توسط انجنیران مسلکی مربوط، تثبیت و بر قیمت اصل زمین افزوده می شود.

(۲) هرگاه یک قسمت ملکیت تحت استملاک دارای ارزش بیشتر و قسمت دیگر آن دارای ارزش کمتر باشد در این صورت قیمت هر قسمت با رعایت احکام این قانون طور جداگانه، تثبیت می شود.

تثبیت تعویض ملکیت زرع

شده

ماده بیست و ششم:

(۱) هرگاه ملکیت تحت استملاک، زرع شده باشد، علاوه بر قیمت

ملکیت، قیمت تخم بذری، کود کیمیاوی و مصارف دهقانی سنجش و در صورتی که کشت به ثمر رسیده و دانه آن ظاهر شده باشد، قیمت حاصلات بر قیمت ملکیت افزوده می‌شود، مگر اینکه مطابق احکام این قانون به مالک یا متصرف، حق جمع آوری حاصلات داده شده باشد.

(۲) اداره استملاک کننده مکلف است، اشجاری را که بالای ملکیت تحت استملاک مغروس می‌باشد در صورتیکه مطابق نقشه مرتبه، شامل ساحة سبز شهری باشد، حفظ نماید.

(۳) اداره استملاک کننده مکلف است، در صورت تخریب ساحة سبز به اثر تطبیق پروژه استملاکی، معادل ساحة سبز تخریب شده را به تشخیص و همکاری اداره ملی حفاظت محیط زیست و سایر ادارات ذیربط، ایجاد نماید.

بپی خخه علاوه، د بذری تخم، کیمیاوی سرې بیه او د بزگر لگبنتونه سنجش کپري او په هغه صورت کې چې کبنت ثمر ته رسیدلی وي او د هغه دانه خرگنده شوې وي، د حاصلاتو بیه د ملکیت پر بپی باندي ورزیاتپري، خو دا چې ددی قانون له حکمونو سره سم، مالک یا متصرف ته د حاصلاتو د راټولولو حق ورکړل شوی وي.

(۲) د استملاک اداره مکلفه ده، هغه ونې چې تر استملاک لاندې ملکیت د پاسه کینول شوې دي، په هغه صورت کې چې د ترتیب شوې نقشې سره سم، بناري شنې ساحې کې شاملې وي، ساتل کپري.

(۳) استملاک کونکې اداره مکلفه ده، د استملاکي پروژې د تطبیق له امله د شنې ساحې د ویجاړېدو په صورت کې، د ژوند چاپیریال د ساتنې د ملي ادارې او نورو اړوندو ادارو په تشخیص او همکاری، د ویجاړې شوې شنې ساحې معادل رامنځته کړي.

د ونو لرونکي ملکیت د تعویض

تثبیت

اووه ویشتمه ماده:

(۱) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت د غیر مثمره ونو لرونکی وي، د ونو بیه د محل له عرف سره سم، د سون د لرگیو په نرخ تثبیتېږي او د ملکیت پر بیه ورزیاتېږي.

(۲) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت، د زینتي غیر مثمره ونو لرونکی وي، د ونو بیه د محل له عرف سره سم، د سون د لرگیو د نرخ په پنځو برابره تثبیتېږي او د ملکیت پر بیې ورزیاتېږي.

(۳) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت د مثمره ونو لرونکی وي، د ونو بیه د محل له عرف سره سم د سون د لرگیو په نرخ د هغو د راتلونکو پنځو کلونو د محصولاتو د ارزښت په زیاتوالي سره، تثبیتېږي او د ملکیت پر بیې ورزیاتېږي.

(۴) که چېرې د ونو میوه (ثمر)

تثبیت تعویض ملکیت دارای

اشجار

ماده بیست و هفتم:

(۱) هرگاه ملکیت تحت استملاک، دارای اشجار غیر مثمر باشد، قیمت اشجار به نرخ چوب سوخت، طبق عرف محل تثبیت و بر قیمت ملکیت افزوده می‌شود.

(۲) هرگاه ملکیت تحت استملاک، دارای اشجار غیر مثمر زینتی باشد، قیمت اشجار، پنج چند نرخ چوب سوخت طبق عرف محل تثبیت و بر قیمت ملکیت افزوده می‌شود.

(۳) هرگاه ملکیت تحت استملاک، دارای اشجار مثمر باشد، قیمت اشجار به نرخ چوب سوخت، طبق عرف محل با ازدیاد ارزش محصولات پنج سال آینده آن تثبیت و بر قیمت ملکیت افزوده می‌شود.

(۴) هرگاه ثمر اشجار ظاهر شده باشد،

خرگنده شوي وي، د محصولاتو بيه د پنځه کلنيو محصولاتو پر بيه هم ورزياتېږي، خو داچې ددې قانون د حکمونو سره سم مالک يا متصرف ته د حاصلاتو د راټولولو حق ورکړل شوی وي.

د سوداگريزې ساحې د تعويض

تثبیت

اته ويستمه ماده:

که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت سوداگريزه ساحه وي، دهغو بيه په گاونډ کې د سوداگريزې ساحې ارزښت (محران) ته په کتو سره، تثبیتېږي او له ټاکلې بيه سره سم، له يوې سوداگريزې نمرې سره د هغو تعويض، په هماغه پروژه کې او د نه موجودیت په صورت کې په ورته (مشابه) پروژه کې، صورت موندلای شي.

د غير سوداگريزې ساحې د تعويض

تثبیت

نهه ويستمه ماده:

(۱) که چېرې تر استملاک لاندې

قیمت حاصلات بر قیمت محصولات پنج ساله نیز افزوده می شود، مگر اینکه مطابق احکام این قانون به مالک یا متصرف حق جمع آوری حاصلات داده شده باشد.

تثبیت تعويض ساحه

تجارتی

ماده بیست و هشتم:

هرگاه ملکیت تحت استملاک، ساحه تجارتی باشد، قیمت آن بانظرداشت ارزش (محران) ساحه تجارتی همجوار، تثبیت و تعويض آن با یک نمره تجارتی مطابق قیمت معینه در همان پروژه و در صورت عدم موجودیت در پروژه مشابه، صورت گرفته می تواند.

تثبیت تعويض ساحه غیر

تجارتی

ماده بیست ونهم:

(۱) هرگاه ملکیت تحت استملاک،

شامل ساحه غیر تجارتی بوده و مساحت آن از یک الی ده بسوه باشد، مالک ملکیت بعد از اخذ تعویض، طور امتیازی مستحق دریافت یک نمره زمین یا یک باب واحد رهائشی به قیمت معینه شاروالی در همان پروژه یا یکی از پروژه های مشابه، شناخته می شود.

(۲) هرگاه ملکیت تحت استملاک، شامل ساحه غیر تجارتی بوده و مساحت آن بیشتر از ده بسوه باشد، در برابر هر ده بسوه، مالک بعد از اخذ تعویض، طور امتیازی مستحق دریافت یک نمره زمین یا یک باب واحد رهائشی به قیمت معینه شاروالی در همان پروژه شناخته می شود، مشروط بر این که مجموع نمرات یا واحد های رهائشی از پنج نمره یا واحد، تجاوز ننماید.

ملکیت، غیر سوداگریزی ساحې ته شامل وي او د هغه مساحت له یوې تر لسو بسوو پورې وي، د ملکیت مالک د تعویض له اخیستلو وروسته، په امتیازي ډول په هماغه پروژه یا له مشابهو پروژو څخه په یوه کې د بناوالي په ټاکلې بېي د یوې نمرې ځمکې یا د یوه باب رهائشي واحد د ترلاسه کولو مستحق پېژندل کېږي.

(۲) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت، غیر سوداگریزی ساحې ته شامل وي او د هغه مساحت له لسو بسوو څخه زیات وي، د هرو لسو بسوو په وړاندې، مالک د تعویض له اخیستلو وروسته، په امتیازي ډول په هماغه پروژه کې د بناوالي په ټاکلې بېي، د یوې نمرې ځمکې یا د یوه باب رهائشي واحد د ترلاسه کولو مستحق پېژندل کېږي، پدې شرط چې د نمرو یا رهائشي واحدونو مجموع له پنځو نمرو یا واحد څخه، تجاوز ونکړي.

تر استملاک لاندې رهايشي کور د

کرايي ورکړه

دپرشمه ماده:

که چېرې تر عاجل استملاک لاندې ملکیت، رهايشي کور وي، ددې قانون په پنځه ويشتمه ماده کې د درج شوي حکم په رعايت سره، د هغه درې مياشتني کرايه د همجوارو رهايشي کورونو ته په کتو سره د هغو د بيې د اوسط حد پر بنسټ سنجش او د رهايشي کور د تخليې له نېټې څخه د استملاک کونکې ادارې په واسطه، مالک ته ورکول کېږي.

مالک ته د ورکړې وړ تعويض

يو دپرشمه ماده:

(۱) ددې قانون په پنځه ويشتمه، شپږ ويشتمه، اووه ويشتمه، اته ويشتمه او نهه ويشتمه مادو کې درج شوي ملکيتونه، په لاندې ډول تعويضېږي:

۱- د دې قانون د حکمونو سره سم د نوعیت، موقعیت، درجې او د اړوندې ساحې د سوداگريز ارزښت له لحاظه د

پرداخت کرايه منزل رهايشي تحت

استملاک

ماده سي ام:

هرگاه ملکیت تحت استملاک عاجل، منزل رهايشي باشد، با رعايت حکم مندرج ماده بيست و پنجم اين قانون، کرايه سه ماهه آن با نظر داشت منازل رهايشي ساحات همجوار به اساس حد اوسط قيمت آن سنجش و از تاريخ تخليه منزل رهايشي، توسط اداره استملاک کننده به مالک پرداخته می شود.

تعويض قابل پرداخت به مالک

ماده سي و يکم:

(۱) ملکیت های مندرج مواد بيست و پنجم، بيست و ششم، بيست وهفتم، بيست و هشتم و بيست و نهم اين قانون، حسب ذيل تعويض می گردد:

۱- زمین معادل ملکیت استملاک شده از لحاظ نوعیت، موقعیت، درجه و ارزش تجارتي ساحه مربوط مطابق

استملاک شوي ملکیت معادله ځمکه.
 ۲- د استملاک شوي ملکیت د معادلې ځمکې او د دولتي ادارو د مازادې ځمکې د نه موجودیت په صورت کې، ځمکه ددې فقرې د (۱) جزء شرطونو ته په کتو سره په قسمي او پاتې په نغدو پیسو.

۳- په کلي ډول د ځمکې د نه موجودیت په صورت کې، نغدې پیسې، (۲) دتعویض د ورکړې نورې تگلارې، دجلا مقرري سره سم تنظیمېږي.

د خودسرو ودانیو د تعویض

تثبیت

دوه دپړشمه ماده:

(۱) هغه شخص چې د پروژې د تطبیق په ساحه کې د سرپناه لپاره دولتي ملکیت تصرف او په هغه کې خودسره ودانی و دانه کړي، یوازې د ودانی لگښتونه هغه ته ورکول کېږي او د ټاکلې بېي په بدل کې د یوې نمرې ځمکې د ترلاسه کولو مسحق دی.
 (۲) ددې مادې د (۱) فقرې حکم،

احکام این قانون.

۲- در صورت عدم موجودیت زمین معادل ملکیت استملاک شده و زمین مازاد ادارات دولتی، زمین به طور قسمی با نظر داشت شرایط مندرج جزء (۱) این فقره و متباقی به پول نقد.

۳- در صورت عدم موجودیت زمین بطور کلی، پول نقد.

(۲) سایر شیوه های پرداخت تعویض، مطابق مقرره جداگانه تنظیم می گردد.

تثبیت تعویض ساختمان های

خود سر

ماده سی و دوم:

(۱) شخص که در ساحه تطبیق پروژه، ملکیت دولتی را جهت سرپناه تصرف و ساختمان خود سر در آن اعمار نموده باشد، تنها مصارف ساختمان به وی پرداخته شده و مستحق دریافت یک نمره زمین در بدل قیمت معینه می باشد.

(۲) حکم فقره (۱) این ماده، تحت

ددغو شرطونو لاندې د تطبيق وړ دي:

۱- متصرف شخص په هماغه ښار کې بل مسکن ونلري.

۲- تر نظر لاندې ملکیت باندې لږ تر لږه لس کاله سکونت ولري.

(۳) ددې مادې په (۱ او ۲) فقره کې درج شوي حکمونه د هغو خود سره ودانیو په هکله چې ددې قانون له نافذېدو څخه وروسته ودانېږي، د تطبيق وړ ندي.

(۴) هغه شخص چې ددې قانون له نافذېدو څخه وروسته، دولتي ځمکه تصرف او په هغې کې خودسره ودانې ودانه کړي، د قانون د حکمونو سره سم تر عدلي تعقيب لاندې نیول کېږي.

د غیر رسمي (عرفي) سند لرونکي

ملکیت د تعویض تثبیت

دري دپرشمه ماده:

(۱) هغه شخص چې د پروژې د تطبيق په ساحه کې هغه ملکیت چې شخصي وي په غیر رسمي (عرفي) سند پېرلی او په هغه کې یې خودسره ودانې ودانه

شرایط ذیل قابل تطبيق می باشد:

۱- شخص متصرف در همان شهر مسکن دیگری نداشته باشد.

۲- حداقل ده سال بالای ملکیت مورد نظر سکونت داشته باشد.

(۳) احکام مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده در مورد ساختمان های خودسر که بعد از انفاذ این قانون اعمار می گردد، قابل تطبيق نمی باشد.

(۴) شخص که بعد از انفاذ این قانون، زمین دولتی را تصرف و در آن ساختمان خود سر اعمار می نماید، طبق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار می گیرد.

تثبیت تعویض ملکیت دارای سند

غیر رسمي (عرفي)

ماده سی و سوم:

(۱) شخص که در ساحه تطبيق پروژه، ملکیتی را که شخصی بوده به سند غیر رسمي (عرفي) خریداری و ساختمان خود سر در آن اعمار نموده باشد،

ساختمان بر اساس معيار های مندرج ماده بیست و سوم این قانون، قیمت گذاری گردیده و قیمت ساختمان مربوط بر قیمت اصل زمین، افزوده می شود.

(۲) هرگاه شخص مندرج فقره (۱) این ماده در محدوده همان شهر، سر پناه نداشته باشد در این صورت مستحق دریافت یک نمره زمین در بدل پرداخت قیمت معینه در همان پروژه یا یکی از پروژه های مشابه، شناخته می شود.

اعتراض بر تصمیم هیئت

تخنيکی

ماده سی و چهارم:

(۱) هرگاه مالک یا نماینده قانونی وی در رابطه به تعویض ملکیت تحت استملاک، قناعت نداشته باشد، می تواند، اعتراض خود را با ذکر دلایل در خلال مدت (۶۰) روز از تاریخ دریافت اطلاع تعویض به

کری وی، ودانی ددی قانون په درويشتمه ماده کې د درج شوو معيارونو پربنسټ، قیمت گذاري کېږي او د اړوند ساختمان بيه د ځمکې د اصل پر بېي ورزياتېږي.

(۲) که چېرې ددی مادي په (۱) فقره کې درج شوی شخص د هماغه بنا په محدوده کې سرپناه ونلري، پدې صورت کې په هماغه پروژه یا له مشابه پروژه څخه په يوه کې د ټاکلې بېي د ورکړې په بدل کې د يوې نمرې ځمکې د ترلاسه کولو مسحق پېژندل کېږي.

د تخنيکي پلاوي پر تصميم

اعتراض

څلور دېرشمه ماده:

(۱) که چېرې مالک یا د هغه قانونی استازی تر استملاک لاندې ملکیت د تعویض په اړوند، قناعت ونلري، کولای شي خپل اعتراض د دلایلو په یادولو سره د تعویض د خبرتیا د ترلاسه کولو له نېټې څخه د (۶۰) ورځو مودې په

اداره استملاک کننده، ارایه نماید.

(۲) اداره استملاک کننده مکلف است، اعتراض مندرج فقره (۱) این ماده را در خلال مدت (۳۰) روز مورد بررسی قرار داده و تصمیم مقتضی اتخاذ نماید.

(۳) هرگاه معترض به تصمیم اداره استملاک کننده قناعت نداشته باشد، موضوع به هیئت منصفه محول می گردد.

هیئت منصفه متشکل است از:

- ۱- نماینده اتحادیه انجیران مربوط.
- ۲- نماینده اتاق تجارت و صنایع افغانستان.
- ۳- نماینده وکلای گذر ساحه تحت استملاک.

تصمیم هیئت منصفه در صورت قناعت طرفین و تأیید اداره اراضی نهائی می باشد در غیر آن موضوع به محکمه ذیصلاح احاله می گردد.

ترخ کې، استملاک کوونکې ادارې ته وړاندې کړي.

(۲) استملاک کوونکې اداره مکلفه ده، ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی اعتراض د (۳۰) ورځو مودې په ترڅ کې بررسی کړي او مقتضی تصمیم تر لاس لاندې ونیسي.

(۳) که چېرې معترض د استملاک کوونکې ادارې په تصمیم قناعت ونلري، موضوع منصفه پلاوي ته محول کېږي.

منصفه پلاوی متشکل دی له:

- ۱- د اړوندو انجیرانو د ټولني استازی.
- ۲- د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د خونې استازی.
- ۳- تر استملاک لاندې ساحې د گذر د وکیلانو استازی.

د منصفه پلاوي تصمیم د لوریو د قناعت او د اراضی ادارې د تأیید په صورت کې وروستنی دی پرته له دې موضوع واکمني محکمې ته احاله کېږي.

د اهلیت فاقد مالک

پنځه دېرشمه ماده:

که چېرې تر استملاک لاندې عقار مالک یا متصرف د حقوقي اهلیت فاقد وي، د قانون د حکمونو مطابق تعویض د هغه قانوني استازي ته ورکول کېږي.

دغایب شخص د ملکیت استملاک

شپږ دېرشمه ماده:

(۱) که چېرې تر استملاک لاندې ملکیت مالک یا د هغه قانوني استازی د استملاک د پروژې د اعلان له نېټې څخه ددې قانون په نهمه ماده کې د درج شوې مودې په ترڅ کې حاضر نشي، استملاک کوونکې اداره د لازمو معلوماتو له ترلاسه کولو وروسته، موضوع د قيم د ټاکلو لپاره واکمني محکمې ته وړاندیزوي.

(۲) تخنیکي پلاوی ددې مادې د (۱) فقرې په درج شوي حالت کې، کولای شي، د محکمې په واسطه د قيم له ټاکلو وروسته، تر استملاک لاندې ملکیت ددې قانون د حکمونو سره

مالک فاقد اهلیت

ماده سی و پنجم:

هرگاه مالک یا متصرف عقار تحت استملاک فاقد اهلیت حقوقي باشد، تعویض مطابق احکام قانون به نماینده قانونی وی، تأدیه می گردد.

استملاک ملکیت شخص غایب

ماده سی و ششم:

(۱) هرگاه مالک ملکیت تحت استملاک یا نماینده قانونی وی از تاریخ اعلان پروژه استملاک در خلال مدت مندرج ماده نهم این قانون، حاضر نگردد، اداره استملاک کننده بعد از کسب معلومات لازم، موضوع را به محکمه ذیصلاح جهت تعیین قیمت، پیشنهاد می نماید.

(۲) هیئت تخنیکي درحالت مندرج فقره (۱) این ماده، بعد از تعیین قیمت توسط محکمه می تواند، ملکیت تحت استملاک را مطابق احکام این قانون، قیمت

سم، قيمت گذاري ڪري او استملاڪ ڪوونڪي اداره د استملاڪي پروژي پلان تطبيق ڪري.

(۳) استملاڪ ڪوونڪي اداره مڪلفه ده، ددي مادي په (۲) فقره ڪي د درج شوي ملكيت تعويض د مالڪ يا د هغه د قانوني استازي تر حاضرېدو پوري په ٽاڪلي حساب، په امانت ډول، په يوه دولتي بانڪ ڪي تحويل او مالڪ يا د هغه قانوني استازي د مراجعي په وخت ڪي د هغو د ترلاسه ڪولو مستحق دي.

(۴) هغه ملكيت چي د هغه استملاڪي پراوونه بشپړ شوي نه وي خو پر هغه باندي پلان تطبيق شوي وي، د استملاڪ شوي ملكيت مالڪ يا د هغه قانوني استازي، د استملاڪ د پراوونو د ترسره ڪولو د وخت د ٽاڪلي بيبي د ترلاسه ڪولو مستحق دي.

د تعويض د ور ڪري موده

اووه دپرشمه ماده:

(۱) استملاڪ ڪوونڪي اداره مڪلفه ده، د استملاڪ شوي ملكيت تعويض د

گذاري نموده و اداره استملاڪ ڪنده پلان پروژه استملاڪي را تطبيق مي نمايد.

(۳) اداره استملاڪ ڪنده مڪلف است، تعويض ملكيت مندرج فقره (۲) اين ماده را الي حاضر شدن مالڪ يا نماينده قانوني وي به حساب معينه، طور امانت در يڪي از بانڪ هاي دولتي، تحويل و مالڪ يا نماينده قانوني وي حين مراجعه، مستحق دريافت آن مي باشد.

(۴) ملكيتي كه مراحل استملاڪي آن تكميل نگرديده ولي پلان بالای آن تطبيق شده باشد، مالڪ ملكيت استملاڪ شده يا نماينده قانوني وي، مستحق دريافت قيمت تعيين شده زمان طي مراحل استملاڪ مي باشد.

مدت پرداخت تعويض

ماده سي و هفتم:

(۱) اداره استملاڪ ڪنده مڪلف است، تعويض ملكيت استملاڪ شده

را به مالک و مصارف را به متصرف و متضرر قبل از تطبيق پروژہ، تأديه نمايد.

(۲) هرگاه بين مالک و متصرف در رابطه به ساختمان يا حاصلات، منازعه وجود داشته باشد، قيمت زمين به مالک پرداخته شده و بدل ساختمان و حاصلات الی صدور فيصله نهائی محکمه ذيصلاح، قابل پرداخت نمی باشد.

فصل ششم

اسکان مجدد خارج محدوده

ماستر پلان

اسکان مجدد مالکین

ماده سی و هشتم:

(۱) هرگاه در ساحه خارج از محدوده ماستر پلان به اثر تطبيق یکی از موارد مندرج ماده پنجم این قانون، اهالی منطقه به صورت جمعی، منازل رهايشی خویش را از دست دهند، اداره استملاک کننده مکلف است،

پروژي له تطبيق څخه مخکې مالک ته او لگښتونه متصرف او زیانمن ته ورکړي.

(۲) که چېرې د مالک او متصرف په منځ کې د ودانۍ او حاصلاتو په اړوند منازعه شتون ولري، د ځمکې بیه مالک ته ورکول کېږي او د ودانۍ او حاصلاتو بدل د واکمنې محکمې د وروستۍ فیصلې تر صادرېدو پورې، د ورکړې وړ ندي.

شپږم فصل

د ماستر پلان له محدودې څخه

بهر بیا اسکان

د مالکانو بیا اسکان

اته دېرشمه ماده:

(۱) که چېرې د ماستر پلان له محدودې څخه بهر ساحه کې ددې قانون په پنځمه ماده کې د درج شوو مواردو د تطبيق له امله د سیمې اوسېدونکي په جمعي ډول خپل د استوگنې کورونه له لاسه ورکړي، استملاک کوونکې اداره مکلفه ده، د

جهت اسكان مجدد آنها، قبل از تطبيق پروژه، مطابق احكام اين قانون، قانون معادن، قانون تنظيم خدمات انرژي برق و ساير اسناد تقنيني مربوط، تدابير لازم را اتخاذ نمايد.

(۲) جهت تحقق هدف مندرج فقره (۱) اين ماده، كميته اسكان مجدد به تركيب ذيل ايجاد مي گردد:

- ۱- والي به حيث رئيس.
- ۲- نماينده اداره استملاك كننده به حيث معاون.
- ۳- نماينده اداره اراضي به حيث عضو.
- ۴- نماينده وزارت شهرسازي و مسكن به حيث عضو.
- ۵- نماينده وزارت ماليه به حيث عضو.
- ۶- نماينده وزارت عدليه به حيث عضو.
- ۷- نماينده وزارت فوايد عامه به حيث عضو.
- ۸- نماينده وزارت معادن و پتروليم به

هغوي د بيا اسكان لپاره، د پروژې له تطبيق څخه وړاندې، ددې قانون، كانونو قانون، د برېښنا انرژي د خدمتونو د تنظيم قانون او نورو اړوندو تقنيني سندونو له حكمونو سره سم لازم تدبيرونه ونيسي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره كې د درج شوې موخې د تحقق لپاره د بيا اسكان كمېته، په لاندې تركيب سره جوړېږي:

- ۱- والي د رئيس په توگه.
- ۲- د استملاك كوونكي ادارې استازي د مرستيال په توگه.
- ۳- د اراضي ادارې استازي د غړي په توگه.
- ۴- د ښار جوړونې او مسكن وزارت استازي د غړي په توگه.
- ۵- د ماليې وزارت استازي د غړي په توگه.
- ۶- د عدليې وزارت استازي د غړي په توگه.
- ۷- د ټولگټو وزارت استازي د غړي په توگه.
- ۸- د كانونو او پتروليم وزارت استازي

د غري په توگه.

۹- د ژوند چاپيريال ساتنې ملي ادارې استازی د غري په توگه.

۱۰- د اړوندې بناوالي استازی د غري په توگه.

۱۱- د افغانستان د بشر د حقوقو د خپلواک کميسيون استازی د غري په توگه.

۱۲- د مالکانو استازی د غري په توگه.

۱۳- د زیانمنو اشخاصو استازی د غري په توگه.

د بيا اسکان د کمېټې دندې او

مسئولیتونه

نهه دېرشمه ماده:

(۱) د بيا اسکان کمېټه لاندې دندې او مسئولیتونه لري:

۱- د استملاک شوي ملکیتونو د بيا اسکان د اړو مالکانو تشخیص او ترتیب.

۲- د بيا اسکان د پروژې د موقعیت تشخیص.

حيث عضو.

۹- نماینده اداره ملی حفاظت محیط زیست به حيث عضو.

۱۰- نماینده شاروالی مربوطه به حيث عضو.

۱۱- نماینده کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان به حيث عضو.

۱۲- نماینده مالکین به حيث عضو.

۱۳- نماینده اشخاص متضرر به حيث عضو.

وظایف و مسئولیت های کمیته

اسکان مجدد

ماده سی و نهم:

(۱) کمیته اسکان مجدد دارای وظایف و مسئولیت های ذیل می باشد:

۱- تشخیص و ترتیب لست مالکین ملکیت های استملاک شده نیازمند اسکان مجدد.

۲- تشخیص موقعیت پروژه اسکان مجدد.

۳- طرح و ترتيب پلان تطبيقي پروژۀ اسكان مجدد.

۴- تشخيص و ترتيب لست اشخاص متضرر وساكنين خودسر.

۵- تفكيك و تشخيص وظائف هر يك از اعضاى كميته.

(۲) فعاليت كميته اسكان مجدد، طبق طرزالعملی كه از طرف آن كميه تصويب می گردد، تنظيم می شود.

امتیاز در پروژۀ اسكان مجدد

ماده چهل:

مالك ملكيت استملاك شده، بعد از اخذ تعويض، در پروژۀ اسكان مجدد، مستحق دریافت يك نمره زمين رهايشی می باشد.

شروع پروژۀ اسكان مجدد

ماده چهل و يك:

تطبيق پروژۀ اسكان مجدد بعد از تشخيص و تثبيت مالکين ملكيت های تحت استملاك نیازمند اسكان مجدد و اشخاص متضرر توسط كميته اسكان مجدد، قبل از تطبيق پروژۀ

۳- د بيا اسكان د پروژي د تطبيقي پلان طرح او ترتيب.

۴- د زیانمنو اشخاصو او خودسره اوسېدونکو د لست تشخيص او ترتيب.

۵- د كمېټې د هرغړي د دندو تفكيك او تشخيص.

(۲) د بيا اسكان د كمېټې فعاليتونه، د هغې كړنلارې سره سم تنظيمېږي چې د كمېټې له لوري تصويبېږي:

د بيا اسكان په پروژۀ كې امتياز

څلوېښتمه ماده:

د استملاك شوي ملكيت مالك، د تعويض له اخیستلو وروسته، د بيا اسكان په پروژۀ كې، د يوې نمرې رهايشي ځمكې مستحق دی.

د بيا اسكان د پروژي پيل

يو څلوېښتمه ماده:

د بيا اسكان د پروژي تطبيق تر استملاك لاندې ملكيتونو د بيا اسكان د اړو مالكانو او زیانمنو اشخاصو له تشخيص او تثبيت وروسته، د بيا اسكان د كمېټې په واسطه د استملاكي پروژي

له تطبيق څخه وړاندې او د هغو له لېږد سره عملي کېږي.

اووم فصل

متفرقه حکمونه

د اراضی ادارې ته د استملاک

شوي ملکیت پرېښودل

دوه څلورېنتمه ماده:

که چېرې استملاک شوی ملکیت د پروژې له تطبيق او پای ته رسېدو څخه وروسته د وړاندې تصویب شوي مقصد لپاره د استملاک کونکي ادارې د گټې اخیستنې وړ ونه گرځي، استملاک کونکې اداره مکلفه ده، استملاک شوی ملکیت د ماسټر پلان په محدوده کې دننه اړوندې ښاروالۍ ته او د ماسټر پلان له محدودې څخه بهر د اراضۍ ادارې ته پرېږدي.

په پلان او نقشه کې بدلون

درې څلورېنتمه ماده:

(۱) که چېرې د پلان او نقشې د بدلون یا د بل علت پر بنسټ استملاک شوی

استملاکي و با انتقال آن ها، عملی می‌گردد.

فصل هفتم

احکام متفرقه

واگذاری ملکیت استملاک شده به

اداره اراضی

ماده ټولې و دویم:

هرگاه ملکیت استملاک شده بعد از تطبيق و ختم پروژه به مقصد تصویب شده قبلی مورد استفاده اداره استملاک کننده قرار نگیرد، اداره استملاک کننده مکلف است، ملکیت استملاک شده را در داخل محدوده ماسټر پلان به ښاروالی مربوط و در خارج از محدوده ماسټر پلان به اداره اراضی واگذار نماید.

تغییر در نقشه و پلان

ماده ټولې و سوم:

(۱) هرگاه ښاروالی تغییر نقشه و پلان و یا علت دیگری ملکیت استملاک شده

به مقصد استملاک، مورد استفاده قرار نگیرد، ملکیت استملاک شده بر اساس درخواست مالک قبلی به عین تعویض پرداخته شده به صورت اقاله به مالک مذکور، باز گردانیده می شود.

(۲) هرگاه مالک قبلی درخواست اقاله ملکیت را نماید، ملکیت استملاک شده طبق حکم مندرج ماده چهارم و دوم این قانون، واگذار می گردد.

منع استفاده از ملکیت استملاک شده به غیر از مقصد

استملاکی

ماده چهارم و چهارم:

اداره استملاک کننده نمی تواند، ملکیت استملاک شده را به جز از تأمین مقصدی که به منظور آن استملاک صورت گرفته است، مورد استفاده قرار دهد.

ملکیت د استملاک په مقصد د گټې اخیستنې وړ ونه گرځي، د مخکیني مالک د غوښتنې پر اساس استملاک شوی ملکیت په عین ورکړل شوي تعویض د اقالې په صورت سره نوموړي مالک ته بیا ورگرځول کېږي.

(۲) که چېرې وړاندنی مالک د ملکیت د اقالې غوښتنه ونکړي، استملاک شوی ملکیت ددې قانون په دوه څلوېښتمه ماده کې ددرج شوو حکم سره سم پرېښوول کېږي.

له استملاکي مقصد څخه پرته له استملاک شوي ملکیت څخه د

گټې اخیستنې منع

څلور څلوېښتمه ماده:

استملاک کوونکې اداره نه شي کولی له استملاک شوي ملکیت څخه د هغه مقصد له تأمین څخه پرته چې په منظور یې استملاک صورت نیولی، گټه واخلي.

د شخص له ملکیت څخه لنډمهاله

گټه اخیستل

پنځه څلورېنیمه ماده:

(۱) که چېرې دولتي اداره د تحقیقاتي او تفحصاتي فعالیتونو په منظور په مؤقت ډول تر یوه کاله پورې د اشخاصو ملکیت ته اړتیا ولري، کولی شي د عادلانه حق الاجارې په بدل کې اړوندې چارې له استملاک پرته، ترسره کړي.

(۲) که چېرې ملکیت داسې کښت او ونې ولري چې ددې مادې په (۱) فقره کې ددرج شوو چارو د سرته رسولو له امله زیانمن کېږي، له نوموړو اجراآتو څخه را پیدا شوی زیان له احوالو سره سم پدې قانون کې د درج شوو معیارونو په پام کې نیولو سره جبرانېږي.

د ځمکې بیا تنظیم

شپږ څلورېنیمه ماده:

ښاروالۍ کولای شي د غیر پلاني ساحو د پلاني کولو په منظور د ځمکې د بیا تنظیم او پرمختیا له شیوو څخه د جلا

استفاده مؤقت از ملکیت

شخص

ماده څهله وپنجم:

(۱) هرگاه اداره دولتی به منظور اجرای فعالیت های تحقیقاتی و تفحصاتی طور مؤقت الی مدت یک سال به ملکیت اشخاص، ضرورت داشته باشد، می تواند، امور مربوط را بدون استملاک در بدل پرداخت حق الاجاره عادلانه، انجام دهد.

(۲) هرگاه ملکیت دارای کشت و یا اشجار باشد که از اثر انجام امور مندرج فقره (۱) این ماده، متضرر گردد، خساره ناشی از اجراآت مذکور حسب احوال با نظر داشت معیارهای مندرج این قانون، جبران می گردد.

تنظیم مجدد زمین

ماده څهله و ششم:

شاروالی ها می توانند به منظور پلانی ساختن ساحات غیر پلانی از شیوه های تنظیم مجدد زمین و انکشاف آن،

مقررې له حکمونو سره سم کټه
واخلي.

د اراضی ادارې ته خبر ورکول

اووه څلورېنښتمه ماده:

استملاک کوونکې اداره مکلفه ده، د
ملکیت له استملاک څخه وروسته د
استملاک شوي ملکیت له اندازې
څخه، د منځیني مالک له حساب څخه
د محصول او مالېې د وضع لپاره، په
مفصل ډول سره د ماسټر پلان په
محدوده کې دننه اړوند بناروالي ته او د
ماسټر پلان له محدودې څخه د باندې د
اراضی ادارې ته خبر ورکړي.

د استملاکي پروژو خاص بودجوي

کود

اته څلورېنښتمه ماده:

د مالېې وزارت د استملاکي پروژو
لرونکې دولتي ادارو د وړاندیز په پام
کې نیولو سره، په ملي بودجه کې د
استملاکي پروژو خاص بودجوي کود
منعکس کوي.

مطابق احکام مقررۀ جداگانه استفاده
نمایند.

اطلاع به اداره اراضی

ماده چهل و هفتم:

اداره استملاک کننده مکلف است،
بعد از استملاک ملکیت از اندازه
ملکیت استملاک شده، جهت
وضع محصول و مالیه از حساب مالک
قبلی، طور مفصل در داخل
محدوده ماسټر پلان به شاروالی
مربوط و در خارج از محدوده
ماسټر پلان به اداره اراضی اطلاع
دهد.

کود خاص بودجوي پروژه های

استملاکي

ماده چهل و هشتم:

وزارت مالیه با نظر داشت پیشنهاد
ادارات دولتی دارای پروژه های
استملاکي، کود خاص بودجوي
پروژه های استملاکي را در بودجه
ملي، منعکس می نماید.

د املاکي اختلافونو بررسي

نهه څلورېنېنمه ماده:

(۱) د اراضۍ اداره مکلفه ده، هغه اختلافونه چې د استملاکي پروژې د تطبيق په ترڅ کې د تر استملاک لاندې ملکیتونو په اړه را پیدا کېږي، د ځمکوالۍ د چارو د تنظيم د قانون له حکمونو سره سم، بررسي کړي.

(۲) که چېرې د اراضۍ اداره و نشي کړای، اختلاف لمنځه یوسي، پدې صورت کې موضوع عدلي او قضايي مراجعته محولوي.

(۳) که چېرې د پروژې د تطبيق تر وخت پورې اختلاف لرې نشي، استملاک کوونکې اداره مکلفه ده، ددې قانون له حکمونو سره سم ملکیت استملاک کړي او تعویض یې د امانت په ډول په یو دولتي بانک کې تحویل کړي.

(۴) استملاک کوونکې اداره مکلفه ده، ددې مادې په (۳) فقره کې ددرج شوي ملکیت تعویض د عدلي او قضايي مراجعو له تصمیم نیولو څخه وروسته،

بررسي اختلافات املاکي

ماده څهله ونهم:

(۱) اداره اراضی مکلف است، اختلافاتي را که در جريان تطبيق پروژه استملاکي در رابطه به ملکیت های تحت استملاک، بروز می نماید، مطابق احکام قانون تنظيم امور زمینداری، بررسي نماید.

(۲) هرگاه اداره اراضی نتواند، اختلاف را رفع نماید، در این صورت موضوع را به مراجع عدلی و قضائی محول می نماید.

(۳) هرگاه اختلاف تا زمان تطبيق پروژه رفع نگردد، اداره استملاک کننده مکلف است، ملکیت را طبق احکام این قانون، استملاک نموده و تعویض آن را طور امانت در یکی از بانک های دولتی، تحویل نماید.

(۴) اداره استملاک کننده مکلف است، تعویض ملکیت استملاک شده مندرج فقره (۳) این ماده را بعد از اتخاذ تصمیم مراجع عدلی و قضائی،

محکوم له ته ورکړي.

پر حصو د تر استملاک لاندې

ملکیت نه وېشل

پنځوسمه ماده:

پر حصو د تر استملاک لاندې ملکیت او نورو هغو ملکیتونو چې تر منظور شوي بناري پلانونو لاندې وي وېشل، ددې قانون په اتمه ماده کې ددرج شوي خبرتیا له لاسته راوړلو وروسته د ملکیت د لېږد په منظور جواز نلري.

مؤیدات

یو پنځوسمه ماده:

(۱) هغه شخص چې ددې قانون د حکمونو له رعایت سره بیا هم په استملاکي ملکیتونو کې په عمدي ډول د پروژې د کار د تطبیق مانع شي، د قانون له حکمونو سره سم تر عدلي تعقیب لاندې نیول کېږي.

(۲) هغه شخص چې د استملاک څخه د را پیدا شوي عمل نه په ناحقه ځان زیانمن وښيي او د زیانمنو په لست کې شامل شي، پرته لدې چې تعویض او نور

به محکوم له بېر دازد.

عدم تقسیم به حصص ملکیت

تحت استملاک

ماده پنجاهم:

تقسیم به حصص ملکیت تحت استملاک و سایر ملکیت های که تحت پلان های منظور شده شهری قرار دارد، بعد از دریافت اطلاعیه مندرج ماده هشتم این قانون به منظور انتقال ملکیت، جواز ندارد.

مؤیدات

ماده پنجاه ویکم:

(۱) شخصی که با وجود رعایت احکام این قانون، طور عمدي مانع تطبیق کار پروژه در ملکیت های استملاکي گردد، مطابق احکام قانون مورد تعقیب عدلي قرار داده می شود.

(۲) شخصی که از عمل ناشی از استملاک، غیر حق خود را متضرر وانمود و شامل لست متضررين گردد، بدون در نظر داشت این که تعویض و

امتیازات یې تسلیم شوي وي، د قانون له حکمونو سره سم تر عدلي تعقیب لاندې نیول کېږي.

(۳) که چېرې د دولت مؤظف عمداً د استملاک د ټاکلي تعویض او امتیاز د ورکړې مانع شي یا د هغې په ورکړه کې له ټاکلي نېټې څخه زیات ځنډ وکړي، د قانون له حکمونو سره سم تر عدلي تعقیب لاندې نیول کېږي.

د مقرر وړاندیز، د کړنلارو او

لوایحو وضع

دوه پنځوسمه ماده:

بناړوالی او د اراضی ادارې کولی شي ددې قانون د بڼه تطبیق په خاطر په تفاهم سره، مقررې وړاندیز او کړنلارې او لوایح وضع کړي.

انفاذ

درې پنځوسمه ماده:

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذېږي او په نافذېدو سره یې د ۱۴۲۱ هـ . ق کال په (۷۹۴) کڼه رسمي جریده کې خپور شوی د ځمکې

سایر امتیازات را تسلیم شده باشد، مطابق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار داده می‌شود.

(۳) هرگاه مؤظف دولت عمداً مانع تأدیة تعویض و امتیاز معینه استملاک گردد و یا در تأدیة آن بیش از موعد معینه تأخیر نماید، مطابق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار داده می‌شود.

پیشنهاد مقررہ ها، وضع

طرز العمل ها و لوایح

ماده پنجاه و دوم:

شاروالی ها و اداره اراضی می‌توانند جهت تطبیق بهتر احکام این قانون در تفاهم، مقررہ ها را پیشنهاد و طرز العمل ها و لوایح را وضع نمایند.

انفاذ

ماده پنجاه و سوم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و با انفاذ آن، قانون استملاک زمین منتشره جریده رسمی شماره (۷۹۴) سال ۱۴۲۱ هـ. ق و تعدیل

رسمي جريده

۱۳۹۶/۲/۲۰

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

برخی از مواد قانون استملاک زمین، منتشره جريده رسمی شماره (۸۴۹) سال ۱۳۸۴ هـ.ش و ايزاد فقره (۲) در تعديل ماده سيزدهم قانون استملاک زمین، منتشره جريده رسمی شماره (۱۰۱۰) سال ۱۳۸۸ هـ.ش، ملغي شمرده می شود.

د استملاک قانون او د ۱۳۸۴ هـ.ش کال په (۸۴۹) گنه رسمي جريده کې خپور شوي د ځمکې د استملاک د قانون د ځينو موادو تعديل او د ۱۳۸۸ هـ.ش کال په (۱۰۱۰) گنه رسمي جريده کې خپور شوی د ځمکې د استملاک د قانون په ديارلسمه ماده کې د (۲) فقرې ايزاد ملغي کتل کېږي.

د ملكي خدمتونو د كاركونكو د
قانون د څلورمې مادې د وروستي
پراگراف د بيا تعديل او د نهمې
مادې د تعديل د توشيح
په هكله د افغانستان اسلامي
جمهوريت د رئيس
تقنيني فرمان

گڼه: (۲۴۸)

نېټه: ۱۳۹۵/۱۲/۱۴

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د
څلورشمې مادې د (۱۶) فقرې او د
نه اويايمې مادې د حكم له مخې، د
۱۳۸۸/۵/۲۶ هـ.ش نېټې (۹۹۲)
گڼه رسمي جريده كې خپور شوي د
ملكي خدمتونو د كاركونكو د قانون د
څلورمې مادې د وروستي پراگراف
بيا تعديل او همـدارنگه
د ۱۳۸۷/۴/۱۶ هـ.ش نېټې
(۹۵۱) گڼه رسمي جريده كې خپور
شوي د ملكي خدمتونو د كاركونكو د

فرمان تقينى

رئيس جمهورى اسلامى افغانستان
درمورد توشيح تعديل
مجدد پراگراف اخير
ماده چهارم و تعديل ماده نهم
قانون كاركنان
خدمات ملكى

شماره: (۲۴۸)

تاريخ: ۱۳۹۵/۱۲/۱۴

ماده اول:

به تأسى از حكم فقره (۱۶)
ماده شصت و چهارم و ماده
هفتاد و نهم قانون اساسى افغانستان
تعديل مجدد پراگراف
اخير ماده چهارم قانون كاركنان
خدمات ملكى منتشره جريده رسمى
شماره (۹۹۲) مؤرخ ۱۳۸۸/۵/۲۶
هـ.ش و همچنين تعديل ماده (۹)
قانون كاركنان خدمات ملكى منتشره
جريده رسمى شماره (۹۵۱) مؤرخ
۱۳۸۷/۴/۱۶ هـ.ش را كه براساس

رسمي جريدہ

۱۳۹۶/۲/۲۰

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

قانون د (۹) مادې تعديل چي د افغانستان اسلامي جمهوريت دکابينې ۱۳۹۵/۱۲/۱۲ نېټې (۲۴) گڼه مصوبې پرېنست، په (۳) مادو کې تصويب شوي دي، توشېح کوم.

دوه يمه ماده:

د عدليې وزير او په پارلماني چارو کې د دولت وزير مؤظف دي، د ۲۶/۵/۱۳۸۸ هـ.ش نېټې (۹۹۲) گڼه رسمي جريده کې خپور شوي د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د قانون د (۴) مادې د وروستي پراگراف د بيا تعديل متن او همدارنگه د ۱۶/۴/۱۳۸۷ هـ.ش نېټې (۹۵۱) گڼه رسمي جريده کې خپور شوي د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د قانون د (۹) مادې د تعديل متن او دغه فرمان د ملي شوري د لومړنۍ غونډې د جوړېدو له نېټې څخه د (۳۰) ورځو په ترڅ کې هغې شوري ته وړاندې کړي.

درېيمه ماده:

دغه فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ،

مصوبه شماره (۲۴) مؤرخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۲ کابينه جمهوري اسلامي افغانستان در (۳) ماده تصويب گرديده است، توشېح مي دارم.

ماده دوم:

وزير عدليه و وزير دولت در امور پارلماني مؤظف اند، متن تعديل مجدد پراگراف اخير ماده (۴) قانون کارکنان خدمات ملکی منتشره جريده رسمي شماره (۹۹۲) مؤرخ ۲۶/۵/۱۳۸۸ هـ.ش و همچنين متن تعديل ماده (۹) قانون کارکنان خدمات ملکی منتشره جريده رسمي شماره (۹۵۱) مؤرخ ۱۶/۴/۱۳۸۷ هـ.ش و اين فرمان را در خلال نخستين جلسه شوراي ملي به آن شورا تقديم نمايند.

ماده سوم:

اين فرمان از تاريخ توشېح نافذ و همراه

رسمي جریده

مسلل نمبر (۱۲۵۸)

۱۳۹۶/۲/۲۰

با مصوبه کابینه جمهوری
اسلامی افغانستان و متن تعدیل
برخی از مواد قانون مذکور
در جریده رسمی نشر گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

د افغانستان اسلامي جمهوریت د کابینې
له مصوبې او د یادشوي قانون د ځینو
مادو د تعدیل له متن سره یوځای دې،
په رسمي جریده کې خپور شي.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوریت رئیس

مصوبه

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان

درمورد طرح تعدیل

مجدد پراگراف اخیر ماده

چهارم و تعدیل ماده نهم

قانون کارکنان

خدمات ملکی

شماره: (۲۴)

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۲/۱۲

به تاسی از حکم ماده (۷۹)

قانون اساسی افغانستان، طرح

تعدیل مجدد پراگراف اخیر ماده چهارم

قانون کارکنان خدمات

ملکی منتشره جریده رسمی شماره

(۹۹۲) مؤرخ ۱۳۸۸/۵/۲۶ هـ.ش

و همچنین تعدیل ماده نهم قانون

کارکنان خدمات ملکی

منتشره جریده رسمی شماره

(۹۵۱) مؤرخ ۱۳۸۷/۴/۱۶ هـ.ش

که در جلسه شماره (۲۴) مؤرخ

۱۳۹۵/۱۲/۱۲ کابینه جمهوری

اسلامی افغانستان

د ملکی خدمتونو د کارکونکو د

قانون د خلورمې مادې د وروستي

پراگراف د بیا تعدیل او د نهمې

مادې د تعدیل د طرحې په هکله د

افغانستان اسلامي جمهوریت د

کابینې

مصوبه

گڼه: (۲۴)

نېټه: ۱۳۹۵/۱۲/۱۲

د افغانستان د اساسي قانون

د (۷۹) مادې د حکم له مخې،

د ۱۳۸۸/۵/۲۶ هـ.ش نېټې

(۹۹۲) گڼه رسمي جریده کې خپور

شوي د ملکی خدمتونو د کارکونکو د

قانون د (۴) مادې د وروستي پراگراف

د بیا تعدیل طرحه او همدارنگه

د ۱۳۸۷/۴/۱۶ هـ.ش نېټې (۹۵۱)

گڼه رسمي جریده کې خپور شوي د

ملکی خدمتونو د کارکونکو د قانون د

نهمې مادې د تعدیل طرحه چې د

افغانستان اسلامي جمهوریت د کابینې

د ۱۳۹۵/۱۲/۱۲ نېټې (۲۴)

رسمي جريده

مسلل نمبر (۱۲۵۸)

۱۳۹۶/۲/۲۰

مورد تصويب قرار گرفته است،
طی فرمان تقينی نافذ
می گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

گڼه غونډه کې تصويب شوې ده، د
تقيني فرمان په ترڅ کې
نافذېږي.

محمد اشرف غني

د افغانستان اسلامي جمهوريت رئيس

تعديل مجدد پراگراف اخير
ماده چهارم و تعديل ماده نهم
قانون کارکنان
خدمات ملکی

ماده اول:

پراگراف اخير ماده چهارم قانون
کارکنان خدمات ملکی منتشره جريده
رسمی شماره (۹۹۲) سال
۱۳۸۸ مجدداً به متن ذیل تعديل
گردد:

پراگراف اخير ماده
چهارم:

منسوبين نظامی وزارت ها و
رياست های عمومی و اعضای کادر
علمی مؤسسات تحصیلات عالی،
اکادمی علوم جمهوری اسلامی
افغانستان، ويست های اکادمیک
وزارت تحصیلات عالی (رؤسای
انسجام امور اکادمیک، انکشاف
برنامه های علمی، تقرر و ترفیعات
اعضای کادر علمی، مؤسسات

د ملکی خدمتونو د کارکونکو
د قانون د څلورمې مادې د
وروستي پراگراف بيا تعديل او
د نهمې مادې تعديل

لومړۍ ماده:

د ۱۳۸۸ کال په (۹۹۲) گڼه رسمي
جريده کې خپور شوی د ملکی
خدمتونو د کارکونکو د قانون د
څلورمې مادې وروستی پراگراف دې
په لاندې متن سره بيا تعديل شي:

د څلورمې مادې وروستی
پراگراف:

د وزارتونو او عمومي ریاستونو نظامي
منسوبين او د لوړو زده کړو د
مؤسسو، د افغانستان د اسلامي
جمهوريت د علومو د اکادمۍ او د
لوړو زده کړو د وزارت اکادمیک
بستونه (د اکادمیکو چارو د
سمون، د علمي برنامو د پرمختیا، د
علمي کادر د غړو د تقرر او
ترفیعاتو، د خصوصي لوړو زده کړو د

مؤسسو، د کیفیت او اعتبار ورکونې د ارتقا او د کانکور د آزموینو رئیسان) له دې حکم څخه مستثنی دي.

دوه یمه ماده:

د ۱۳۸۷/۴/۱۶ نېټې په (۹۵۱) گڼه رسمي جريده کې خپور شوی د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د قانون نهمه ماده دې په لاندې متن تعدیل شي:

نهمه ماده:

(۱) د بکلوریا سند درلودونکی ددې قانون د شرطونو لرونکی شخص د ملکي خدمتونو د ادارو د شپږم بست په لومړي قدم او مافوق بکلوریا په دوه یم قدم او لېسانس د پنځم بست په لومړي قدم کې مقررېدای شي.

(۲) د ماستری-د تحصیلي سند درلودونکی ددې قانون د شرطونو لرونکی د ملکي خدمتونو د درېیم بست په لومړي قدم او دوکتورا په دوه یم قدم کې د کاري تجربې له په پام کې نیولو پرته، مقررېدای شي.

(۳) د ماستری-د تحصیلي سند

تحصیلات عالی خصوصي، ارتقای کیفیت و اعتباردهی و امتحانات کانکور) از این حکم مستثنی است.

ماده دوم:

ماده نهم قانون کارکنان خدمات ملکی منتشره جريده رسمی شماره (۹۵۱) مؤرخ ۱۳۸۷/۴/۱۶ به متن ذیل تعدیل گردد:

ماده نهم:

(۱) شخص حایز سند بکلوریا واجد شرایط این قانون در قدم اول و مافوق بکلوریا در قدم دوم بست ششم و ليسانس در قدم اول بست پنجم ادارات خدمات ملکی مقرر شده می تواند.

(۲) شخص حایز سند تحصیلي ماستری واجد شرایط این قانون در قدم اول و دوکتورا در قدم دوم بست سوم خدمات ملکی بدون در نظر داشت تجربه کاری مقرر شده می تواند.

(۳) شخص حایز سند تحصیلي

ماسٽري واجد شرايط
 اين قانون در صورتی می تواند
 بست دوم را احراز نماید
 که دارای تجربه کاری حداقل
 دو سال مرتبط به وظیفه و در صورت
 احراز بست اول، دارای تجربه
 کاری حداقل سه سال مرتبط به وظیفه
 باشد.

(۴) شخص حایز سند تحصیلی
 دوکتورا واجد شرایط این قانون در
 صورتی می تواند بست دوم را احراز
 نماید که دارای تجربه کاری حداقل
 یکسال مرتبط به وظیفه و در صورت
 احراز بست اول، دارای تجربه کاری
 حداقل دو سال مرتبط به
 وظیفه باشد.

(۵) شخص حایز سند تحصیلی
 ماسٽري یا دوکتورا واجد
 شرایط این قانون در صورتی که
 رشته تحصیلی وی مرتبط
 به وظیفه نباشد با نظر داشت
 تجربه کاری مندرج فقره های
 (۱ و ۲) ماده هشتم این قانون می تواند

درلودونکی ددې قانون د شرطونو
 لرونکی شخص په هغه صورت کې
 کولای شي دوه یم بست احراز کړي
 چې له دندې سره اړوند لږ تر لږه د
 دوو کلونو کاري تجربې لرونکی او د
 لومړي بست د احراز په صورت کې د
 دندې سره اړوند لږ تر لږه د دريو
 کلونو کاري تجربې لرونکی وي.

(۴) د دوکتورا د تحصیلي سند
 درلودونکی ددې قانون د شرطونو
 لرونکی په هغه صورت کې کولای شي
 دوه یم بست احراز کړي چې د دندې
 اړوند لږ تر لږه د یوه کال کاري تجربې
 لرونکی وي او د لومړي بست د احراز
 په صورت کې، د دندې اړوند لږ تر لږه
 دوو کلونو کاري تجربې لرونکی وي.

(۵) د ماسٽري یا دوکتورا د تحصیلي
 سند درلودونکی ددې قانون د شرطونو
 لرونکی شخص په هغه صورت کې چې
 د هغه تحصیلي رشته د دندې اړوند نه
 وي، ددې قانون د اتمې مادې په
 (۱ او ۲) فقرو کې درج شوې کاري
 تجربې ته په کتو سره، کولای شي د

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۱۲۵۸)

۱۳۹۶/۲/۲۰

قدم اول بست اول يا دوم
را احراز نمايد.

ماده سوم:

اين تعديل از تاريخ توشیح نافذ و در
جریده رسمی نشر گردد.

لومړي يا دوه یم بست لومړی قدم
احراز کړي.

درېمه ماده:

دغه تعديل د توشیح له نېټې څخه نافذ،
او په رسمي جریده کې دې، خپور شي.

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی
برای مامورین دولت: با ۲۵ فیصد تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی جلد
خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

- **Law on protection of Inventor and Discoverer Right.**
- **Law on expropriation.**
- **New amendment of the last paragraph of Article 4 and Amendment of Article 9 of Civil Servants law.**

Date:10th May.2017

ISSUE NO:(1258)